
PŘÍLOHY

Pracovní list

Pravidla naší třídy

Práce ve třídě

Lekce **2**

Výklad: str. 17

A) Opravdu dobrá třída – pracovní list

Dobrá třída je ta, kde mohu vyniknout.	Dobrá třída je ta, kde ostatní pomáhají méně úspěšným studentům.	Dobrá třída je ta, kde je jasné, kdo je nejsilnější a vládne.
Dobrá třída je ta, kde všichni kamarádi i s méně úspěšnými studenty.	Dobrá třída je ta, kde si každý může dělat, co chce.	Dobrá třída má lepší výsledky než jiné třídy na škole.
Dobrá třída je poslušná a učitelé si na ni nestěžují.	V dobré třídě jsou jen samí úspěšní studenti.	V dobré třídě se studenti dobrovolně a bez hádek střídají v práci pro třídu třeba i po vyučování.
Dobrá třída je ta, kde se nikdo nestará o záležitosti druhých.	V dobré třídě se vytvářejí kamarádké dvojice a skupinky.	Dobrá třída je ta, která se nejlépe stará o svoji místnost.
V dobré třídě je legrace a zábava.	V dobré třídě kamarádi všichni společně.	V dobré třídě si studenti řeší své problémy mezi sebou sami.
V dobré třídě dává jeden druhému opsat.	V dobré třídě má každý možnost ukázat, co umí.	Dobrá třída je ta, kde se studenti zastanou jeden druhého.
Dobrá třída je ta, kde mám kamarády.	V dobré třídě studenti vědí, že každý má svou cenu, i když není zrovna úspěšný.	V dobré třídě kamarádi i kluci s děvčaty.
V dobré třídě se každý musí prosadit sám.	Studenti z dobré třídy se spolu scházejí i mimo školu.	Dobrá třída je ochotna pomoci jiným třídám na škole.
V dobré třídě jsou jen studenti z dobrých rodin.	V dobré třídě se nemusí starat jeden o druhého.	Dobrá třída je ochotna pomáhat učiteli, je-li potřeba.
Do dobré třídy chodí studenti rádi.	Dobrá třída je ta, se kterou nemají učitelé problémy.	Studenti v dobré třídě kontrolují sami sebe a pomáhají tak učiteli při vyučování zachovat klid a pořádek.
V dobré třídě se studenti navzájem nepomlouvají.	V dobré třídě se slabším neubližuje.	

Pracovní list

Pravidla naší třídy

Práce ve třídě

B) Kavárna Svět a Pravidla hostitele – pracovní listy

Lekce 2

Výklad: str. 18

~ Pravidla kavárny Svět ~

- Každý je ve skupině vítaný a může svobodně vyjadřovat své myšlenky a názory.
- Hovořte a naslouchajte s láskou a porozuměním.
- Naslouchajte tak, abyste opravdu rozuměli.
- Soustředte se na podstatné.
- Buďte otevření a zvědaví, vnímejte a přijímejte názory druhých.
- Propojujte myšlenky.
- Buďte pozorní při objevování nových poznatků.
- Pište, kreslete a čmárejte vše, co vás napadne. Čím barevnější, tím lépe.
- Bavte se.

~ Pravidla hostitele ~

- Buď u přiděleného stolu.
- Vždy přivítej nové hosty a seznam je s tématem a otázkami.
- Popiš nejdůležitější poznatky předchozích skupin.
- Pokládej otázky a vybízej spolužáky ke kreativním řešením.
- Vybízej spolužáky, aby své myšlenky, nápady a otázky zapisovali na ubrus.
- Na konci diskuse s každou skupinou označ 3 nejvýznamnější návrhy, na kterých se společně dohodnete.
- Upozorni hosty, že se blíží konec jejich diskuse.

Recept na dobrého spolužáka

Pracovní list

Práce ve třídě

Lekce **3**

A) Bodlák a růže – pracovní list

Výklad: str. 22

Pracovní list

Recept na dobrého spolužáka

Práce ve třídě

Lekce 3

Výklad: str. 23

B) Jaký/jaká jsi – pracovní list

Jaký jsi	já	druhý	já	druhý	já	druhý	já	druhý	já	druhý
líný										
pracovitý										
odvážný										
přátelský										
zvědavý										
citlivý										
opatrný										
milý										
vstřícný										
empatický										
zvědavý										
zvědavý										
rozumný										
aktivní										
tvořivý										
temperamentní										
flegmatický										
komunikativní										
vtipný										
usměvavý										

1 – naprosto souhlasím; 2 – souhlasím; 3 – nevím; 4 – nesouhlasím; 5 – zcela nesouhlasím

Jaká jsi	já	druhá	já	druhá	já	druhá	já	druhá	já	druhá
líná										
pracovitá										
odvážná										
přátelská										
zvědavá										
citlivá										
opatrná										
milá										
vstřícná										
empatická										
zvědavá										
zvědavá										
rozumná										
aktivní										
tvořivá										
temperamentní										
flegmatická										
komunikativní										
vtipná										
usměvavá										

1 – naprosto souhlasím; 2 – souhlasím; 3 – nevím; 4 – nesouhlasím; 5 – zcela nesouhlasím

Jak komunikujeme

Práce ve třídě

Lekce **4**

Výklad: str. 29 a 30

A) Slepé uličky – pracovní list

Role A (agresivní)

Musíš se snažit o převahu nad ostatními členy rodiny tak, že je budeš napadat, nadávat jim, stále jim budeš něco vytýkat apod. Občas také bouchneš pěstí do stolu nebo odejdeš s prasknutím dveří.

Role B (uklidňující)

Máš snahu vždy problémy zlehčit s tím, že nebereš celou záležitost vážně. Stále budeš opakovat: „*Za padesát let už to bude všechno v pořádku.*“ nebo „*Už to bude všechno v pořádku.*“

Role C (nepřímý útok)

Musíš opakovat stále stejnou větu: „*Buďte přeci rozumní.*“

Role D (uhýbání od tématu)

Musíš se stále odchylovat od tématu, například tak, že prohlásíš, že poslední noc bylo velmi chladno nebo teplo, nebo vyprávíš o svých známých a jejich příhodách. Nech popustit uzdu své fantazii.

B) Záznamový arch ke komunikaci – pracovní list

U jednotlivých položek si udělej poznámku, zda sis tohoto projevu všiml/všimla, zda byl nápadný, zda měl nějaké zvláštnosti apod.

Koho jsem sledoval(a): .....

1. Verbální prostředky:

- ❖ hlasitost: .....
- ❖ srozumitelnost: .....
- ❖ rychlost řeči: .....
- ❖ melodie a kadence: .....
- ❖ rytmus řeči: .....
- ❖ pauzy: .....

2. Neverbální prostředky:

- ❖ držení těla: .....
- ❖ gestika: .....
- ❖ mimika: .....
- ❖ kontakt očí: .....
- ❖ řeč prostoru: .....

Celkový dojem z projevu: .....

Pracovní list

Pojďme se učit naslouchat

Práce ve třídě

Lekce **5**

Výklad: str. 34

A) Nácvik naslouchání – pracovní list

Rozhovor učitele se žákem

Žák se svěřuje učiteli, že nepochopil zadání domácí práce.

Matka a dcera

Matka dceři vypravuje, jak se v mládí seznamovala s muži.

Pracovní rozhovor

Zaměstnanec přichází za zaměstnavatelem s návrhem na vylepšení pracovního prostředí.

Otec a syn

Otec synovi vypráví, jak v mládí chodil na brigády, aby si vydělal na motorku.

Psycholog a klient

Klient se svěřuje psychologovi, že se bojí nadcházejících Vánoc, protože bude velký shon.

Kamarádi

Jeden druhému vypravuje o zážitku ze včerejšího koncertu.

Kamarádky

Jedna druhé se svěřuje s tím, jaké má trápení se svým synem / svou dcerou.

Psychiatr a klient

Klient se psychiatrovi svěřuje se svým strachem z uzavřených prostor.

Kamarádi

Jeden druhému vypravuje o sportovních úspěších svého syna / své dcery.

Kolegové v práci

Jeden druhému vypravuje, jak strávil víkend na závodech.

Penzisti v parku

Jeden druhému vypravuje, že za ním jeho děti skoro vůbec nejezdí.

Kamarádky

Jedna druhé vypráví, jak prožila letošní letní dovolenou.

Pracovní rozhovor

Zaměstnavatel přichází za zaměstnancem, aby mu vysvětlil, jak se budou od nového roku měnit pracovní podmínky.

Manželé

Muž vypravuje své ženě, jaký byl jeho dnešní den v práci.

Pracovní list

Pojďme se učit naslouchat

Práce ve třídě

Lekce **5**

Výklad: str. 35

B) Každodenní rozhovory 1–4 – pracovní listy

Každodenní rozhovory 1

- Jaký je asi vztah mezi lidmi na obrázku?
- Při jaké příležitosti vedou rozhovor?
- O čem asi mluví?
- Je pro ně rozhovor příjemný?
- Myslíte, že si navzájem naslouchají?

Každodenní rozhovory 2

- Jaký je asi vztah mezi lidmi na obrázku?
- Při jaké příležitosti vedou rozhovor?
- O čem asi mluví?
- Je pro ně rozhovor příjemný?
- Myslíte, že si navzájem naslouchají?

Každodenní rozhovory 3

- Jaký je asi vztah mezi lidmi na obrázku?
- Při jaké příležitosti vedou rozhovor?
- O čem asi mluví?
- Je pro ně rozhovor příjemný?
- Myslíte, že si navzájem naslouchají?

Každodenní rozhovory 4

- Jaký je asi vztah mezi lidmi na obrázku?
- Při jaké příležitosti vedou rozhovor?
- O čem asi mluví?
- Je pro ně rozhovor příjemný?
- Myslíte, že si navzájem naslouchají?

Pracovní list

Pojďme se učit naslouchat

Práce ve třídě

Lekce 5

Výklad: str. 35

C) Každodenní rozhovory 5–8 – pracovní listy

Každodenní rozhovory 5

- Jaký je asi vztah mezi lidmi na obrázku?
- Při jaké příležitosti vedou rozhovor?
- O čem asi mluví?
- Je pro ně rozhovor příjemný?
- Myslíte, že si navzájem naslouchají?

Každodenní rozhovory 6

- Jaký je asi vztah mezi lidmi na obrázku?
- Při jaké příležitosti vedou rozhovor?
- O čem asi mluví?
- Je pro ně rozhovor příjemný?
- Myslíte, že si navzájem naslouchají?

Každodenní rozhovory 7

- Jaký je asi vztah mezi lidmi na obrázku?
- Při jaké příležitosti vedou rozhovor?
- O čem asi mluví?
- Je pro ně rozhovor příjemný?
- Myslíte, že si navzájem naslouchají?

Každodenní rozhovory 8

Vlastní
obrázek

- Jaký je asi vztah mezi lidmi na obrázku?
- Při jaké příležitosti vedou rozhovor?
- O čem asi mluví?
- Je pro ně rozhovor příjemný?
- Myslíte, že si navzájem naslouchají?

Pracovní list

Aby komunikace nebolela

Práce ve třídě

Lekce **6**

Výklad: str. 37

A) O čem mluví – pracovní listy

O čem mluví?

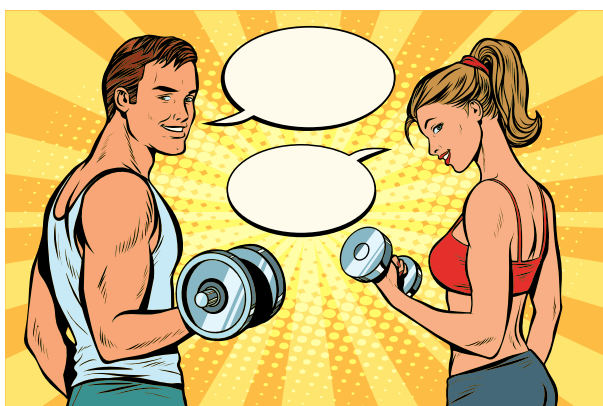
Zkuste doplnit do bublin text rozhovorů.

O čem mluví?

Zkuste doplnit do bublin text rozhovorů.

O čem mluví?

Zkuste doplnit do bublin text rozhovorů.

O čem mluví?

Zkuste doplnit do bublin text rozhovorů.

O čem mluví?

Zkuste doplnit do bublin text rozhovorů.

O čem mluví?

Zkuste doplnit do bublin text rozhovorů.

Pracovní list

Aby komunikace nebolela

Práce ve třídě

Lekce **6**

Výklad: str. 37–39

B) Pravidla komunikace – pracovní list

Vyberte si ve skupině jedno z pravidel a nakreslete ho, např. karikaturou nebo piktogramem.

- ♥ Mluvit může vždy jen jeden.
- ♥ Méně je někdy více – buď stručný.
- ♥ Nezaměňuj dialog za monolog.
- ♥ V dialogu je třeba být ukázněný, např. skončit včas.
- ♥ Naše mimika, gesta a intonace by měly být přiměřené situaci.
- ♥ Uplatňuj empatii.
- ♥ Nesnižuj důstojnost druhého.
- ♥ Kritizuj pouze tehdy, pokud kritika pomůže.
- ♥ Naslouchej pozorně.
- ♥ Snaž se druhého pochopit.
- ♥ Nedávej rány pod pás.

C) Já a moje komunikace – pracovní list

Co se mi v komunikaci daří	Co se mi v komunikaci nedaří
	

D) Co už víme o komunikaci – pracovní list

Vzpomeňte si, co všechno víte o komunikaci.

1. K čemu nám slouží komunikace?
2. Jak dělíme komunikaci?
3. Co všechno patří do neverbální komunikace?

Pracovní list

Asertivita – už jste o ní slyšeli?

Práce ve třídě

Lekce 7

Výklad: str. 40

A) Nakolik jsem asertivní? – pracovní list

Zatrhnete nejvýstižnější odpověď.

Jméno a příjmení: .....

Nakolik jsem asertivní?		Str. 1
1. Koupil/a sis nové tričko, přišel/přišla jsi domů a zjistil/a jsi, že má na zádech malou díрку. Co uděláš?	a) ☐ Nebudeš to řešit.	
	b) ☐ Vrátiš se do obchodu a budeš požadovat náhradu.	
	c) ☐ Dojdeš do obchodu, předložíš tričko a budeš požadovat víc než jen pouhou omluvu.	
2. Už 10 minut čekáš u baru na obsluhu a muž, který přišel právě teď, je obsloužen okamžitě. Co uděláš?	a) ☐ Hezky nahlas řekneš, že jsi tu byl/a první.	
	b) ☐ Zpražíš barmana a řekneš, že jsi na řadě.	
	c) ☐ Vrátiš se na své místo bez drinku a rozhodneš se, že si pro něj dojdeš později.	
3. O svých narozeninách jsi zašel/zašla do drahé restaurace, ale obsluha je ohavná a jídlo příšerné. Co uděláš?	a) ☐ Mezi přáteli si zanedáváš a víckrát sem nepůjdeš.	
	b) ☐ Budeš chtít mluvit s ředitelem a budeš trvat na podstatné slevě.	
	c) ☐ Budeš předstírat, že všechno bylo bezvadné.	
4. Ve vaší nekuřácké kanceláři si někdo zapálil cigaretu. Co uděláš?	a) ☐ Ignoruješ to a pracuješ dál.	
	b) ☐ Hlasitě se rozkašleš.	
	c) ☐ Požádáš kuřáka, aby cigaretu uhasil.	
5. Třetí den po sobě má vlak 50 minut zpoždění. Co uděláš?	a) ☐ Zavoláš železniční společnosti a jedovatě se budeš ptát, kdy změníli řád.	
	b) ☐ Příští ráno přijdeš na nádraží s peticí a budeš každého žádat o podpis.	
	c) ☐ Rozhodneš se jezdit autobusem.	
6. Máš s partnerem/partnerkou schůzku v kině a on/a tě proti tvé vůli uchopí kolem ramen. Co uděláš?	a) ☐ Znechuceně se vyvlékneš a zůstaneš zticha.	
	b) ☐ Neupřímně se usměješ a předstíráš, že si užíváš každou minutu.	
	c) ☐ Požádáš o sejmutí ruky z tvých ramen.	
7. Děláš obvyklý týdenní nákup v supermarketu a zjistíš, že máš zaplatit šest položek, které jsi nekupoval/a. Co uděláš?	a) ☐ Rozhodneš se dát si příště pozor na pokladníka.	
	b) ☐ Osobně vrátíš účet, zakroužkuješ zmíněných šest položek a budeš žádat náhradu.	
	c) ☐ Neurčitě připomeneš pokladníkovi příští týden, že máš přeplatek, a přijmeš jeho omluvu.	
8. Přítel/kyně tě požádal/a, abys jí/jemu při svém už tak dost nabitém programu napsal/a nějakou práci. Co uděláš?	a) ☐ Souhlasíš a příští večer jí práci odevzdáš, přestože jsi celou noc nespál/a.	
	b) ☐ Neurčitě souhlasíš, ale nemyslíš to vážně.	
	c) ☐ Rozhodně odmítneš. Máš tolik práce a ona si z tebe dělá legraci.	
9. Zkoušíš přestat kouřit, ale přítel/kyně ti neustále nabízí cigarety. Co uděláš?	a) ☐ Podíváš se toužebně na cigaretu, ale odmítneš ji a budeš inhalovat dým z cigarety partnera/ky.	
	b) ☐ Slabošsky přijmeš a provinile ji vykouříš.	
	c) ☐ Hrdě prohlásíš, že už nekouříš.	
10. Taxikáře, který tě veze, podezříváš, že pil. Co uděláš?	a) ☐ Požádáš jej, aby okamžitě zastavil, zavoláš na příslušnou taxikářskou společnost a budeš si stěžovat.	
	b) ☐ Řekneš řidiči, že sis cestu rozmyslel, aby zastavil na dalším rohu.	
	c) ☐ Zůstaneš sedět a zbytek cesty tiše protrpíš.	
11. Jsi na přijímacím pohovoru a neoprávněně ti vytýkají nedostatky zkušeností. Co uděláš?	a) ☐ S omluvou připomeneš dotyčnému pracovníkovi svůj věk a kvalifikaci.	
	b) ☐ Zdvořile poznamenáš, že mladý člověk potřebuje praxi teprve získat.	
	c) ☐ Souhlasíš a odcházíš s pocitem selhání.	

Pokračování testu na následující straně ►

Pokračování testu z předchozí strany:

Nakolik jsem asertivní?		Str. 2
12. Navštívil/a jsi příbuzného v nemocnici a lékař ti jeho stav vysvětluje slovy, kterým nerozumíš. Co uděláš?	a) ☐ Pokyvuješ hlavou, jako bys tomu rozuměl/a.	
	b) ☐ Požádáš lékaře o vysvětlení termínů.	
	c) ☐ Počkáš, až lékař odejde, a požádáš o jednodušší vysvětlení sestru.	
13. Otevřel/a jsi prodejci s vysavači, který ti okamžitě začne zdarma nabízet láhev čistícího prostředku, aniž by se zmínil, že prodává vysavače. Co uděláš?	a) ☐ Prohlédneš si čistící prostředek, necháš prodejce dokončit jeho představení a nakonec mu řekneš, že nemáš zájem.	
	b) ☐ Nabídneš prodejci šálek kávy a nakonec koupíš tři vysavače, protože dva použiješ jako „ideální dárek“.	
	c) ☐ Řekneš prodejci, že pokud by sis chtěl/a koupit nový vysavač, šel/šla bys do místního obchodu a požádáš dealera, aby laskavě přestal marnit tvůj čas.	
14. Sedíš odpoledne venku a v některých sousedních dveřích hraje hudba tak hlasitě, že se rozléhá celým okolím. Co uděláš?	a) ☐ Pustíš svou hudbu ještě hlasitěji.	
	b) ☐ Jdeš tam a zdvořile, ale důrazně požádáš, aby hudbu ztlumili.	
	c) ☐ Jdeš na celý den pryč, abys tomu rámusu unikl/a.	
15. V práci zavedli nové pravidlo, že kdo přijde pozdě, bude všem po celý den vařit čaj a kávu. Tvůj autobus má zpoždění pravidelně, a navíc piješ pouze chlazené nápoje. Co uděláš?	a) ☐ Rychle se naučíš obsluhovat kávovar.	
	b) ☐ Budeš nadávat tak, že pravidlo bude zrušeno.	
	c) ☐ Vybuchneš, prohlásíš, že je lepší trávit čas skutečnou prací, a odmítneš uvařit jediný šálek.	
16. Na procházce napadne tvého psa jiný pes, jehož majitel je daleko, a tvůj pes je poraněn tak, že musíš několikrát navštívit veterináře. Co uděláš?	a) ☐ Při příštím venčení psů se o tom příslušnému člověku zmíníš a přijmeš omluvu a nabídku příspěvku na poplatky veterináři.	
	b) ☐ Vezmeš si od příslušného pejskaře adresu a zašleš mu účet za všechny poplatky najednou.	
	c) ☐ Budeš venčit psa jinde, aby ses vyhnul/a dalšímu setkání se vzteklým psem.	
17. Zaplatil/a sis zájezd, po příjezdu zjistíš, že hotel je přímo na rušné ulici a pláž je 20 minut vzdálená. Co uděláš?	a) ☐ Sedneš na první letadlo domů a budeš psát stížnosti tak dlouho, dokud nedostaneš plnou náhradu.	
	b) ☐ Uděláš všechno pro snížení ceny a později zatelefonuješ cestovní společnosti, abys jí vyjádřil/a svou nespokojenost.	
	c) ☐ Bereš dopravní hluk jako doprovod svítání a přesvědčuješ sám/sama sebe, jak jsou procházky prospěšné.	
18. Vždy dostáváš k narozeninám přání od kolegy, o němž víš, že tě často pomlouvá. Jak se zachováš při jeho narozeninách?	a) ☐ Vyjekneš, že jsi zapomněl/a, ale každopádně mu alespoň popřeješ.	
	b) ☐ Už měsíc dopředu koupíš přání, na které napíšeš, jak si ceníš jeho přátelství.	
	c) ☐ Celý týden odmítáš uznat, že vůbec nějaké narozeniny má, a broukáš si něco o pokrytectví druhých lidí.	
19. Máš společný byt s přáteli a zjistíš, že nádobí myješ stále jenom ty. Co uděláš?	a) ☐ Pustíš si hudbu, aby ti hodiny strávené u dřezu lépe uběhly.	
	b) ☐ Budeš stávkovat až do doby, než se spotřebuje čisté nádobí.	
	c) ☐ U večere se opatrně zmíníš, že by bylo příjemné, kdyby pro změnu umyl nádobí někdo jiný.	
20. V baru sis objednal/a sendvič s tuňákem bez okurky a čaj s cukrem. Dostal/a jsi sendvič s tuňákem a okurkou a čaj bez cukru. Co uděláš?	a) ☐ Zavoláš servírku, která ti s omluvou donese to, co sis původně objednal/a.	
	b) ☐ Sníš a vypiješ to, ale zmíníš se o tom při placení a přijmeš nabídnutou mírnou slevu.	
	c) ☐ Odstraníš okurku, přestože se ti z jejího pachu dělá špatně, a čaj vypiješ co nejrychleji.	
21. Byl/a jsi zatažen/a do hovoru s lidmi, které nemáš rád/a, na téma, o němž mnoho nevíš. Co uděláš?	a) ☐ Zůstaneš zticha a ve vhodné chvíli se vzdálíš.	
	b) ☐ Vpadneš do hovoru s tím, že se musíš s někým setkat a ještě někam jít, takže se rozloučíš.	
	c) ☐ Vylžeš se z toho otázkami, kterými změníš téma hovoru tak, že jim nezbude než se omluvit a odejít.	

Pokračování testu na následující straně ►

Pokračování testu z předchozí strany:

Nakolik jsem asertivní?		Str. 3
22. Vyhrál/a jsi nezanedbatelnou částku v loterii pořádané místními novinami. Začneš dostávat hromady prosebných dopisů. Co uděláš?	a) ☐ Všechny je vyhodíš. Nepříznivá publicita se tě nedotkne. Prohlásíš, že to jsou tvoje peníze, se kterými naložíš podle svého uvážení.	
	b) ☐ Probereš dopisy a těm, o nichž usoudíš, že to skutečně potřebují, pošleš malé částky.	
	c) ☐ Pomůžeš svou výhrou každému, kdo tě požádá.	
23. Přijel/a jsi taxíkem na večírek a platíš bankovkou třikrát větší, než je cena jízdného. Menší peníze nemáš a řidič prohlásí, že nemá drobné. Co uděláš?	a) ☐ Řekneš mu, aby si bankovku nechal, a skutečnost, že nemáš drobné, považuješ za svou chybu.	
	b) ☐ Zuřivě se s řidičem hádáš, jak je směšné, že nemá drobné, tak dlouho, až naštvaně odjede bez peněz.	
	c) ☐ Požádáš přítele na večírku, aby ti peníze půjčil, s úšklebkem je řidiči odneseš a nedáš mu spropitné.	
24. Právě večeríš, zazvoní ti ale telefon. Co uděláš?	a) ☐ Necháš jídlo být, zvedneš telefon, večeri pak sníš studenou.	
	b) ☐ Několik vteřin mluvíš, ale pak hovor ukončíš s tím, že později zavoláš zpět.	
	c) ☐ Zvedneš telefon, volajícímu okamžitě sdělíš, co právě děláš, a požádáš ho, aby zavolal později.	
25. Přišli k vám přátelé a chtějí v televizi sledovat atletiku. Ty jsi chtěl/a strávit večer sledováním klasického filmu. Co uděláš?	a) ☐ Film si nahraješ, nebudeš si kazit náladu a pro tentokrát se podíváš na atletiku.	
	b) ☐ Naservíruješ nápoje a budeš si číst.	
	c) ☐ Přepneš televizi na film a schováš ovladač, takže ostatní nemají na výběr.	
26. Prodáváč ignoruje, že čekáš na obsluhu, a klidně se dál baví s kolegou. Co uděláš?	a) ☐ Budeš se dožadovat okamžité obsluhy.	
	b) ☐ Vrátiš zboží, které sis už vybral, a jdeš do jiného obchodu.	
	c) ☐ Několik minut čekáš a pak se nenuceně zeptáš, jestli tu dnes někdo obsluhuje.	
27. Řekneš policistce, že sis v okolí všiml/a něčeho podezřelého. Policistka tvoje sdělení nezdvořile odmítne jako hloupé a nepodložené. Co uděláš?	a) ☐ Zapišeš si její číslo, vřítíš se na nejbližší policejní stanici a budeš si stěžovat.	
	b) ☐ Vyhledáš blízkého policistu a budeš trvat na tom, aby tě vyslechl.	
	c) ☐ Souhlasíš s policistkou a omluvíš se jí za to, že s tebou ztrácela čas.	
28. Tvoje sestra si koupila nový plášť, který jí dobře nepadne anebo jí vůbec nesluší. Jí se však líbí a chce slyšet tvoje mínění. Co uděláš?	a) ☐ Moc nemluvíš, ale později se budeš rozplývat nadšením nad jiným pláštěm.	
	b) ☐ Řekneš jí, že vypadá úžasně.	
	c) ☐ Zeptáš se jí, zda jej nosí proto, že se vsadila.	
29. Rozhodl/a ses riskovat, nastoupil/a jsi do nového zaměstnání, které se naprosto liší od všeho, co jsi doposud dělal/a. Ukázalo se ale, že je velice náročné. Co uděláš?	a) ☐ Vezmeš to jako výzvu, zavedeš nové pracovní metody a divíš se, proč jsi tam nenastoupil/a už dávno.	
	b) ☐ Po několika dnech rezignuješ a vrátíš se k jistotě v zaměstnání podobném dřívějšímu.	
	c) ☐ Několik měsíců to vydržíš, ale pak se rozhodneš, že to pro tebe opravdu není, a začneš hledat něco jiného.	
30. Navštívíš autosalon a chceš si koupit auto, které ti padlo do oka už před několika měsíci. Prodáváč tě vede k jinému, dražšímu modelu a přesvědčuje tě, aby sis jej koupil/a. Co uděláš?	a) ☐ Nekoupíš nic a odejdeš. Vrátiš se, až bude mít službu přístupnější prodáváč.	
	b) ☐ Souhlasíš s koupí dražšího modelu, protože uznáš, že to má dlouhodobé výhody.	
	c) ☐ Ignoruješ prodáváčovo úsilí a koupíš vůz, který opravdu chceš.	

(Allen–Fultonová, 2009)

Bodový zisk: ..... a z něj vyplývající charakteristika: ..... *)

*) – ve spolupráci s vyučujícím, který má k dispozici bodovací tabulku a na ni navazující hodnocení.

Pracovní list

Asertivita – už jste o ní slyšeli?

Práce ve třídě

Lekce 7

Výklad: str. 43

B) Asertivita – pracovní list

Asertivita

Kolem asertivity bylo řečeno už mnohé. Jedni ji obhajují, druzí zatracují. Jak to tedy s asertivitou vypadá dnes? Je toto téma stále aktuální i v dnešní hektické době?

Asertivita je komunikační dovednost, se kterou bychom se měli naučit pracovat všichni.

Možná překvapí, že mnoho lidí dnes neumí jasně vyjádřit, co mají vlastně na mysli. Potřebují se naučit, jak efektivně verbálně komunikovat a řešit situace s rozmyslem. Podívejme se na to, co vlastně asertivita je a kde má původ.

Existuje mnoho definic asertivity, které se v podstatě shodují v tom, že se jedná o zdravé, přiměřené sebeprosazení. Jedinec nejedná na úkor druhých, ale také nepřipustí jednání ostatních na svůj účet. Současný americký psycholog Mark Dombeck k tomu říká: „Asertivita je hledání střední cesty mezi agresivitou a pasivitou, respektující osobní hranice všech společenských vztahů.“

Princip, na kterém je asertivita založena, vytvořil psycholog Andrew Salter v polovině minulého století. Je založen na umění přiměřeně se prosadit a verbálně se ubránit v aktuální situaci. Šlo o to, vybavit člověka repertoárem funkčních technik, které vedou k většímu sebevědomí, komunikační jistotě a odstranění nefunkčních zábran a nervozity v sociálních situacích.

Psychologové tehdy vnímali nebezpečí masmédií pro manipulaci s lidmi a kladli důraz na to, aby člověk věřil hlavně sám sobě. Podstatou byl individualismus v názorech i postojích. Asertivní trénink tvořil protipól pasivního přejímání informací, vzorů a názorů, které v USA média v poválečné době hojně prezentovala. Asertivita se pak rychle šířila a stala se jedním ze základních prvků americké výchovy.

Zatrhňte, zda je uvedené tvrzení pravdivé či nepravdivé.

1. Asertivita není dovednost pro každého.	☐ Pravda	☐ Nepravda
2. Každý z nás dovede vyjádřit vše, co si myslí.	☐ Pravda	☐ Nepravda
3. Asertivita je popisována jako zdravé sebeprosazení.	☐ Pravda	☐ Nepravda
4. Jedinec nejedná na úkor druhých, ale pouze na úkor sebe sama.	☐ Pravda	☐ Nepravda
5. Asertivita se nachází ve středu mezi agresivním a pasivním jednáním.	☐ Pravda	☐ Nepravda
6. Princip asertivity vznikl ve 20. století.	☐ Pravda	☐ Nepravda
7. Asertivita je založena na schopnosti jakkoliv se ubránit v dané situaci.	☐ Pravda	☐ Nepravda
8. Asertivita navádí lidi k tomu, aby podlehl manipulaci masmédií.	☐ Pravda	☐ Nepravda
9. Asertivita se stala základním prvkem vojenské výchovy.	☐ Pravda	☐ Nepravda
10. Asertivitu je možné natrénovat.	☐ Pravda	☐ Nepravda
11. Asertivita nesmí porušovat osobní hranice ani jedné ze stran jednání.	☐ Pravda	☐ Nepravda
12. Asertivita nabízí různé techniky, jak se posilovat.	☐ Pravda	☐ Nepravda

Pracovní list

Lekce **8**

Výklad: str. 48

Co je spolupráce?

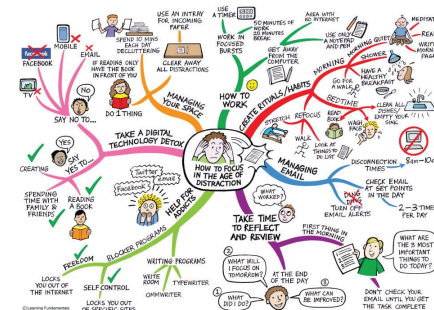
Práce ve třídě

Myšlenková mapa spolupráce – pracovní list

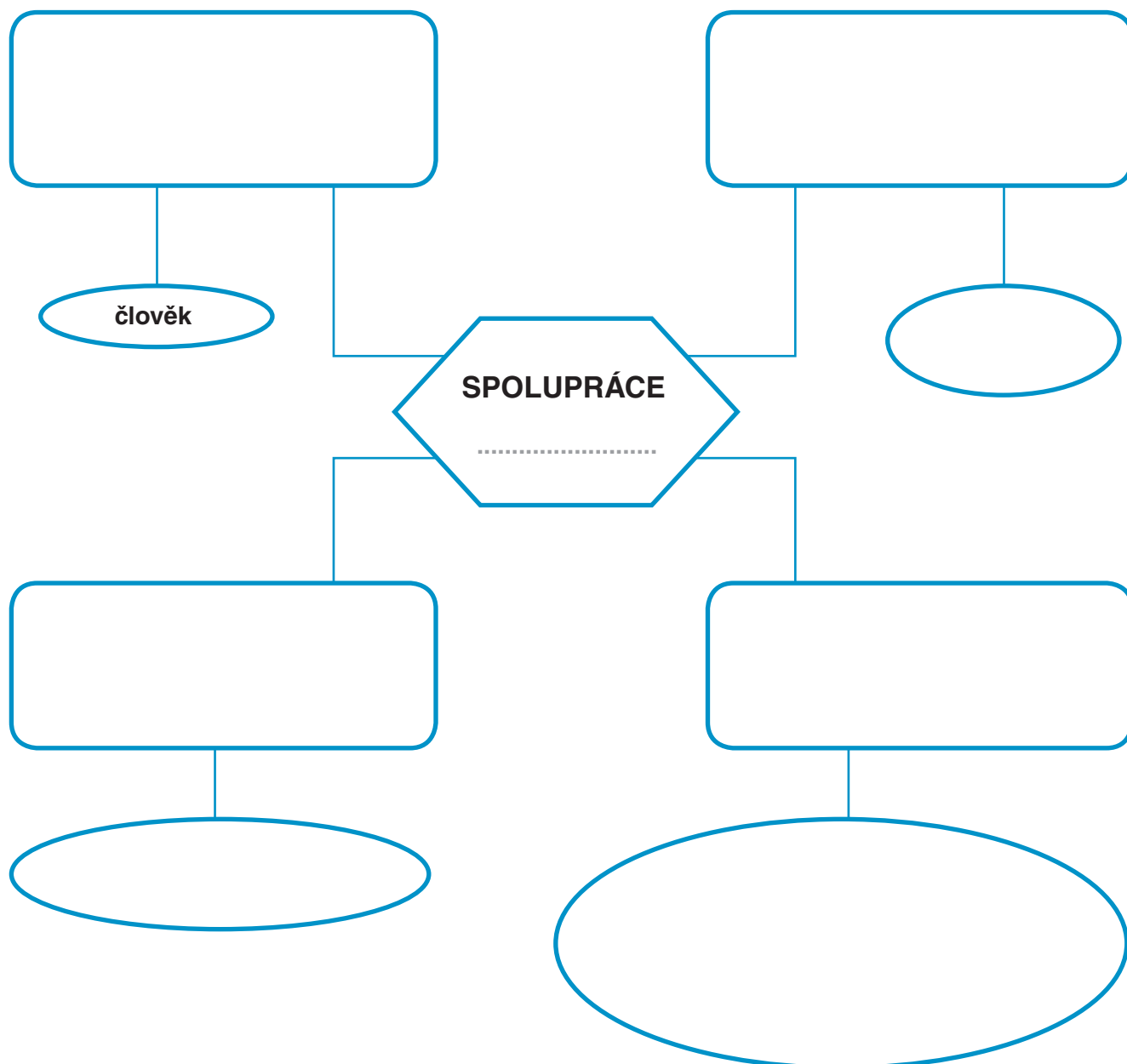
Poznámka pro vyučující/ho – podstatu tvorby myšlenkové mapy naleznete na stránce:

<https://kisk.phil.muni.cz/kreativita/temata/myslenkove-mapy/jak-tvorit-myslenkove-mapy>

Po postupném doplnění může vzniknout poměrně rozsáhlá myšlenková mapa třídy, vypadat může např. tak, jak vidíte na obrázku vpravo (zdroj: LearningFundamentals.com.au). ►

Myšlenková mapa spolupráce

Pracovní list

Naše vaše slova

Práce ve třídě

Naše vaše slova – pracovní list

Lekce **9**

Výklad: str. 52

Jaro	Léto	Podzim	Zima
KUŘÁTKA	PRÁZDNINY	PAPÍROVÝ DRAK	MRÁZ
SNĚŽENKY	KOUPÁNÍ	HOUBY	LYŽOVÁNÍ
POMLÁZKA	MALINY	KAŠTANY	SNĚHULÁK
KOČIČKY	SENO	VELKÁ PARDUBICKÁ	VÁNOCE
SETÍ OBLÍ	VYSVĚDČENÍ	ROVNODENNOST	ZATOPIT
SLUNOVRAT	SBĚR BYLIN	JÍZDA AUTEM	DÍVAT SE NA FILM

Pracovní list

Jak zvládnout konflikt

Práce ve třídě

Protiklady – pracovní list

Lekce **10**

Výklad: str. 54

<i>Uklid' co nejvíc židlí na lavice.</i>	×	<i>Nikdo nesmí uklízet židle na lavice!</i>
<i>Sněž svačinu.</i>	×	<i>Nikdo nesmí nic jíst!</i>
<i>Čti něco nahlas.</i>	×	<i>Nikdo nečte nahlas!</i>
<i>Napiš něco na tabuli.</i>	×	<i>Na tabuli nikdo nesmí psát!</i>
<i>Zpívej a pískej si.</i>	×	<i>Nikdo nesmí zpívat nebo pískat!</i>
<i>Počítej nahlas od jedné do sta.</i>	×	<i>Nikdo nesmí nahlas počítat!</i>
<i>Dělej dřepy.</i>	×	<i>Nikdo nesmí dělat dřepy!</i>
<i>Vynes ze třídy co nejvíce věcí na chodbu.</i>	×	<i>Nikdo nesmí nic nosit ze třídy na chodbu!</i>
	×	
	×	
	×	
	×	

Pracovní list

Můžeš mi věřit

Práce ve třídě

Důvěra – pracovní list

Lekce 13

Výklad: str. 68 a 69

Důvěra

- Komu ty osobně důvěřuješ? Učiteli? Rodiči? Sourozenci? Spolužákovi? Kamarádovi? ...
- Proč tomuto člověku důvěřuješ?
- Co konkrétně v tobě vyvolává pocit, že tomuto člověku můžeš věřit?
- Kdo důvěřuje tobě? Tvoji blízcí doma? Tvoji spolužáci? Tvoji kamarádi? ...
- Jsou to lidé, kteří tě znají krátce, nebo dlouho?
- Co je vede k tomu, že ti věří?

Důvěra

- Komu ty osobně důvěřuješ? Učiteli? Rodiči? Sourozenci? Spolužákovi? Kamarádovi? ...
- Proč tomuto člověku důvěřuješ?
- Co konkrétně v tobě vyvolává pocit, že tomuto člověku můžeš věřit?
- Kdo důvěřuje tobě? Tvoji blízcí doma? Tvoji spolužáci? Tvoji kamarádi? ...
- Jsou to lidé, kteří tě znají krátce, nebo dlouho?
- Co je vede k tomu, že ti věří?

Důvěra

- Komu ty osobně důvěřuješ? Učiteli? Rodiči? Sourozenci? Spolužákovi? Kamarádovi? ...
- Proč tomuto člověku důvěřuješ?
- Co konkrétně v tobě vyvolává pocit, že tomuto člověku můžeš věřit?
- Kdo důvěřuje tobě? Tvoji blízcí doma? Tvoji spolužáci? Tvoji kamarádi? ...
- Jsou to lidé, kteří tě znají krátce, nebo dlouho?
- Co je vede k tomu, že ti věří?

Důvěra

- Komu ty osobně důvěřuješ? Učiteli? Rodiči? Sourozenci? Spolužákovi? Kamarádovi? ...
- Proč tomuto člověku důvěřuješ?
- Co konkrétně v tobě vyvolává pocit, že tomuto člověku můžeš věřit?
- Kdo důvěřuje tobě? Tvoji blízcí doma? Tvoji spolužáci? Tvoji kamarádi? ...
- Jsou to lidé, kteří tě znají krátce, nebo dlouho?
- Co je vede k tomu, že ti věří?

Pracovní list

Teplá sprcha

Práce ve třídě

Lekce 14

Výklad: str. 71

A) Anagram DŮVĚRA – pracovní list

D

Ů

V

Ě

R

A

Pracovní list

Teplá sprcha

Práce ve třídě

Lekce 14

Výklad: str. 71

B) Zábavná sociometrie – pracovní list

Zábavná sociometrie

Doplňte vždy jméno jednoho spolužáka.

1. Všichni žáci zapomenou donést domácí úkol, jako jediný/jediná nezapomene .....
2. Všichni žáci donesli domácí úkol, jediný/jediná, kdo ho dnes nemá, je .....
3. Jedeme na školní výlet, pozdě na nádraží přijde .....
4. Nikdo neumí vyřešit příklad z matematiky až na .....
5. Máte často konflikty s jedním učitelem, jediný/jediná, kdo se nebojí s ním diskutovat, je .....
6. Třídní učitelka píchla cestou do školy kolo, potřebuje pomoci s opravou. Jediný/jediná, kdo to dokáže, je .....
7. Nikdo ve třídě si nepíše pořádně zápisky. Jediný, od koho si můžeš půjčit kvalitní zápisky, je .....
8. Ve třídě je žák/žákyně, který/ktará musí mít vždy poslední slovo, je to .....
9. Chcete přemluvit učitele, aby vám odpustil písemku. Vyjednávat pošlete .....
10. Na výletě jste uvízli v jeskyni, je potřeba poslat někoho na průzkum. Určitě se dobrovolně přihlásí .....
11. Nemáš peníze a máš zaplatit školní divadlo. Určitě ti půjčí .....
12. Nikdo ze třídy nepůjde o přestávce kouřit, protože víte, že za to hrozí tresty. I tak ten zákaz poruší .....
13. Na výletě najdete opuštěné kotě, určitě se ho ujme a postará se o něj .....
14. Před školou vidíte, jak někdo mlátí spolužáka z nižší třídy. Z vaší třídy určitě půjde na pomoc .....
15. Zapomněl sis doma svačinu. Určitě se s tebou rozdělí .....
16. Na školní chodbě leží krvácející žák, první pomoc mu poskytne .....
17. Máte nakreslit plakát s pozvánkou na školní akci, nejvíce se to povede .....
18. Je potřeba objednat restauraci na stužkovací večírek. Zařídí to .....

Teplá sprcha

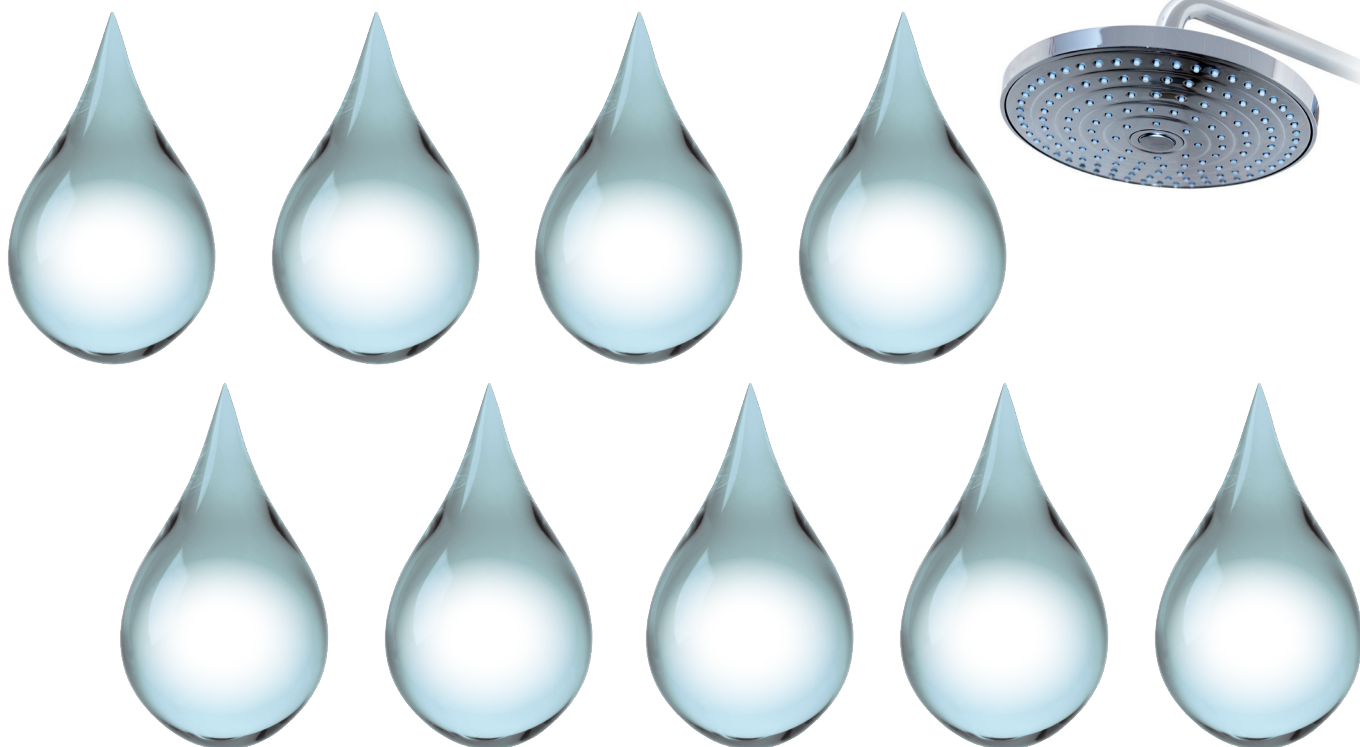
Práce ve třídě

C) Teplá sprcha – pracovní list

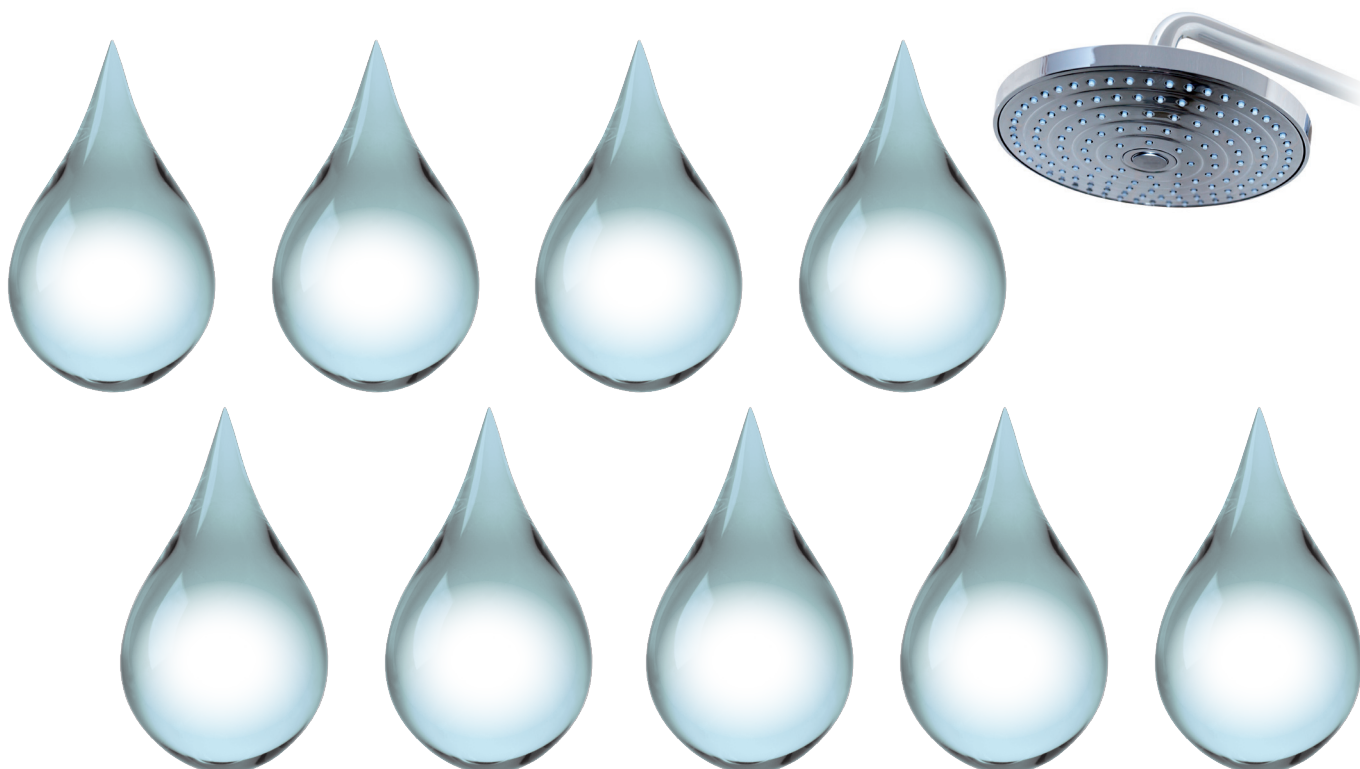
Lekce 14

Výklad: str. 72

Teplá sprcha

Teplá sprcha

Pracovní list

Teplá sprcha

Práce ve třídě

Lekce 14

Výklad: str. 72

D) Přísloví a citáty o důvěře – pracovní list

Přísloví a citáty o důvěře			
Přísloví, citát	Souhlasím	Nesouhlasím	Proč
Důvěra je jako sklo, jednou se rozbije a už nikdy nebude stejná.			
Vztah bez důvěry je jako auto bez benzínu... Můžeš v něm zůstat, ale dál se nedostaneš...			
Důvěra a láska musí chodit pospolu.			
Když ti holka řekne své problémy, neznámá to, že si stěžuje, ale že ti věří...			
Bez důvěry není přátelství.			
Důvěra je jako guma, čím víc uděláš chyb, tím víc jí ubývá.			
Důvěřuj, ale prověřuj.			
Chyba je, když věříš každému, ale chyba je i to, když nevěříš nikomu.			
Důvěru si získáte tak, že jste průhlední, otevření a držíte slovo.			

Pracovní list

Táhneme za jeden provaz

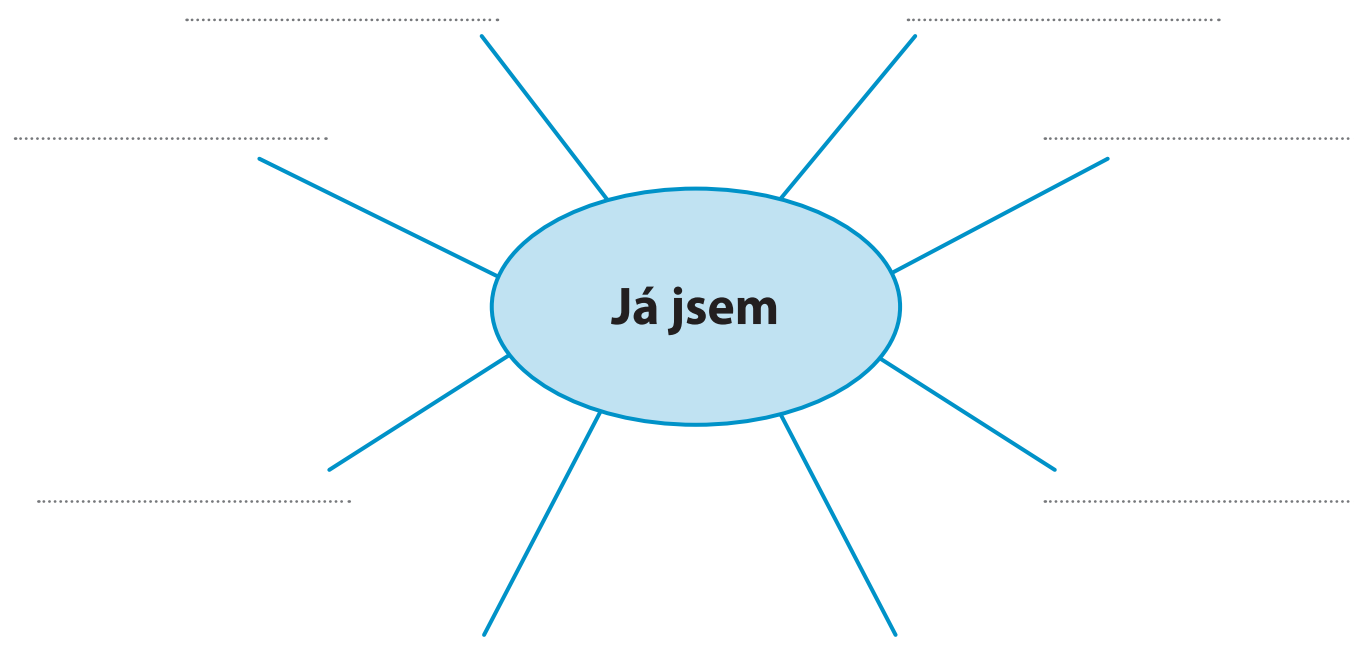
Práce ve třídě

A) Kdo jsem – pracovní list

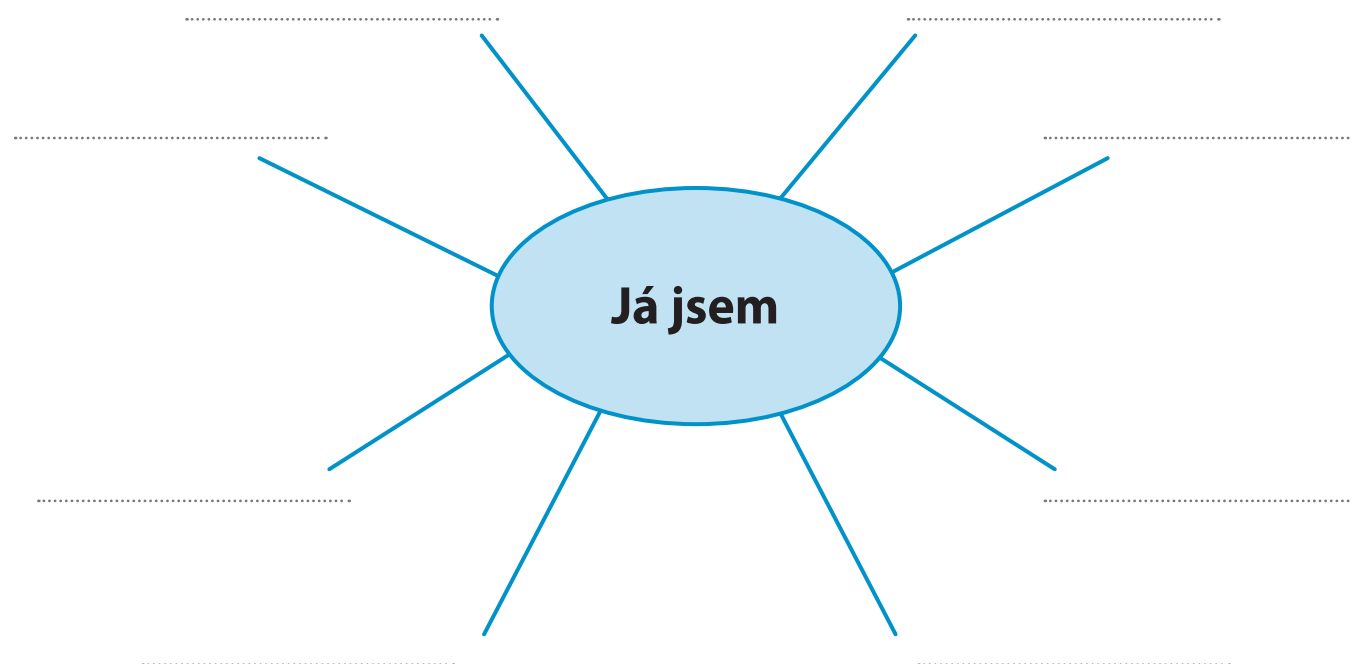
Lekce 15

Výklad: str. 77

Kdo jsem

Kdo jsem

Pracovní list

Táhneme za jeden provaz

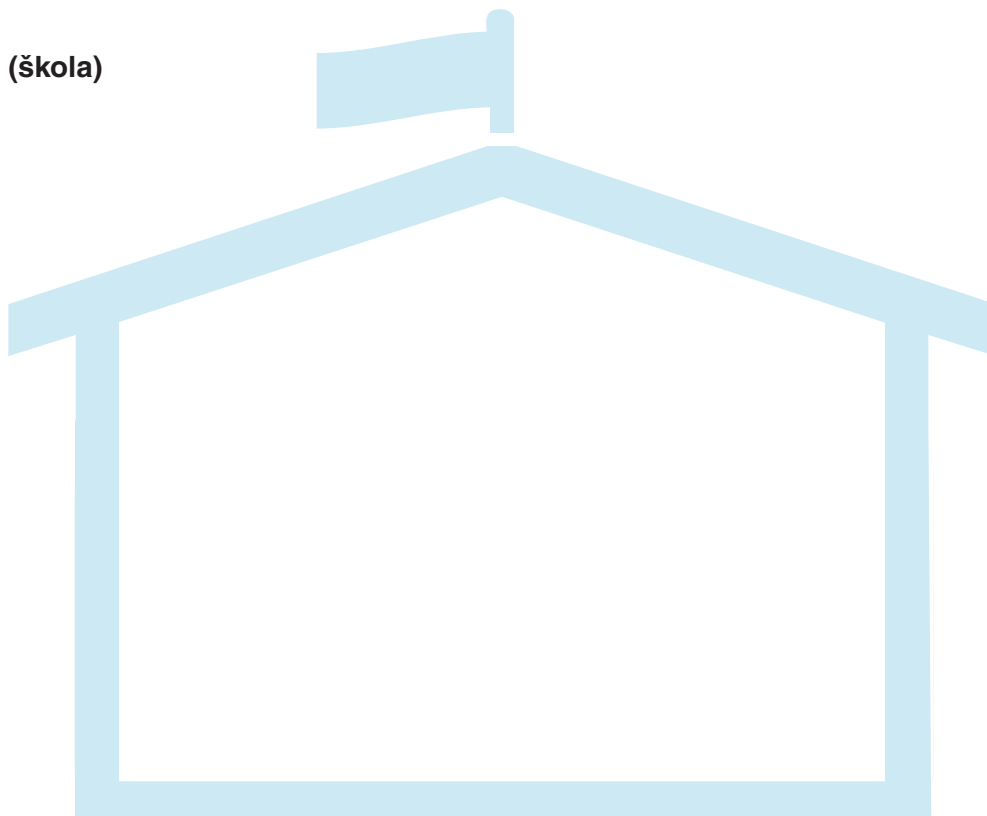
Práce ve třídě

B) Moje třída (škola) – pracovní list

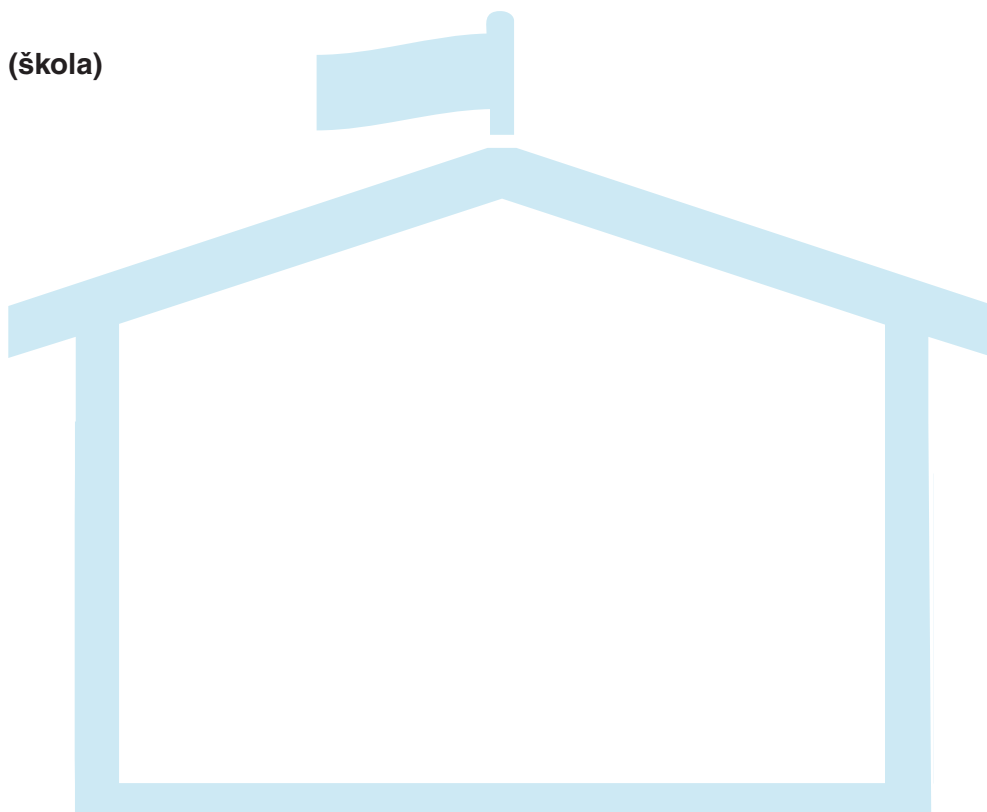
Lekce **15**

Výklad: str. 77

Moje třída (škola)

Moje třída (škola)

Pracovní list

Táhneme za jeden provaz

Práce ve třídě

C) Emotikony – pracovní list

Lekce **15**

Výklad: str. 78

Pracovní list

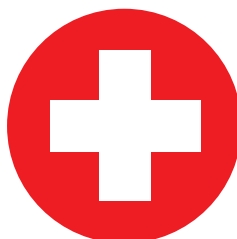
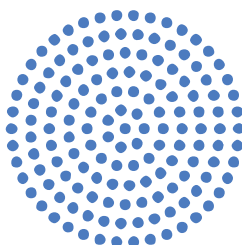
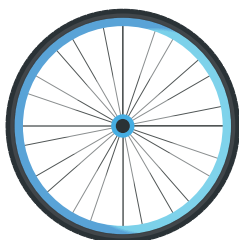
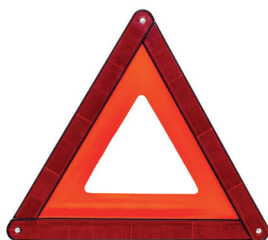
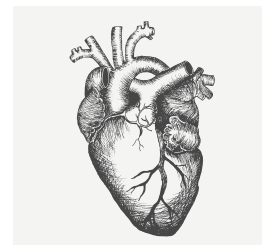
Táhneme za jeden provaz

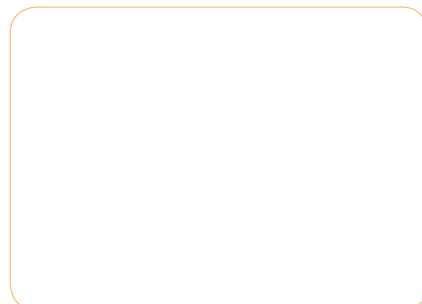
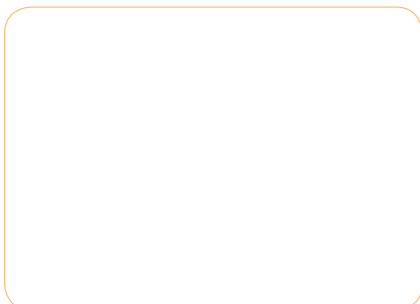
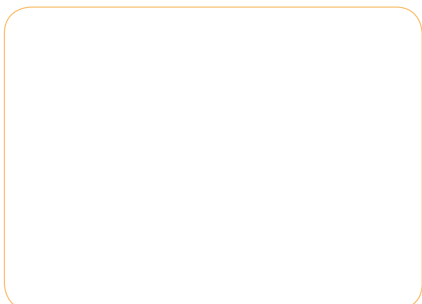
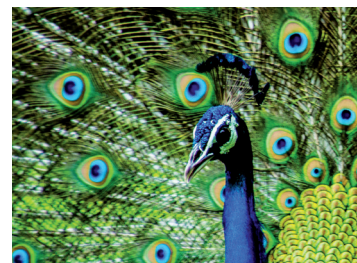
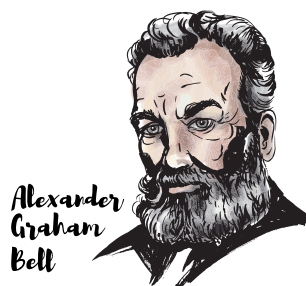
Práce ve třídě

D) Dělení do skupin – pracovní list

Lekce **15**

Výklad: str. 78

Pracovní list

Táhneme za jeden provaz

Práce ve třídě

E) Kdo ve mně vyvolá důvěru – pracovní list

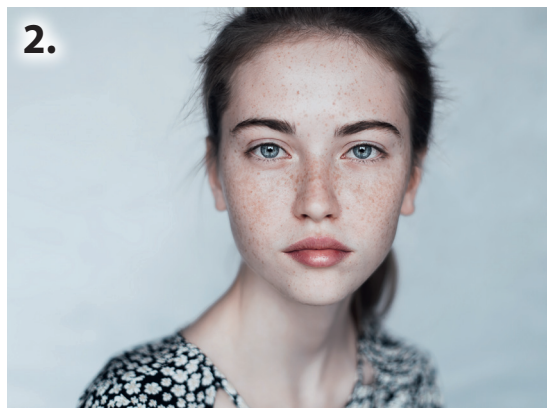
Lekce 15

Výklad: str. 79

1.

☐

2.

☐

3.

☐

4.

☐

5.

☐

6.

☐

Všichni nemusíme být stejní

Práce ve třídě

A) Tolerance (báseň) – pracovní list

Lekce 16

Výklad: str. 81

Báseň o toleranci

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Báseň o toleranci

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Báseň o toleranci

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Báseň o toleranci

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Tolerance .....

Pracovní list

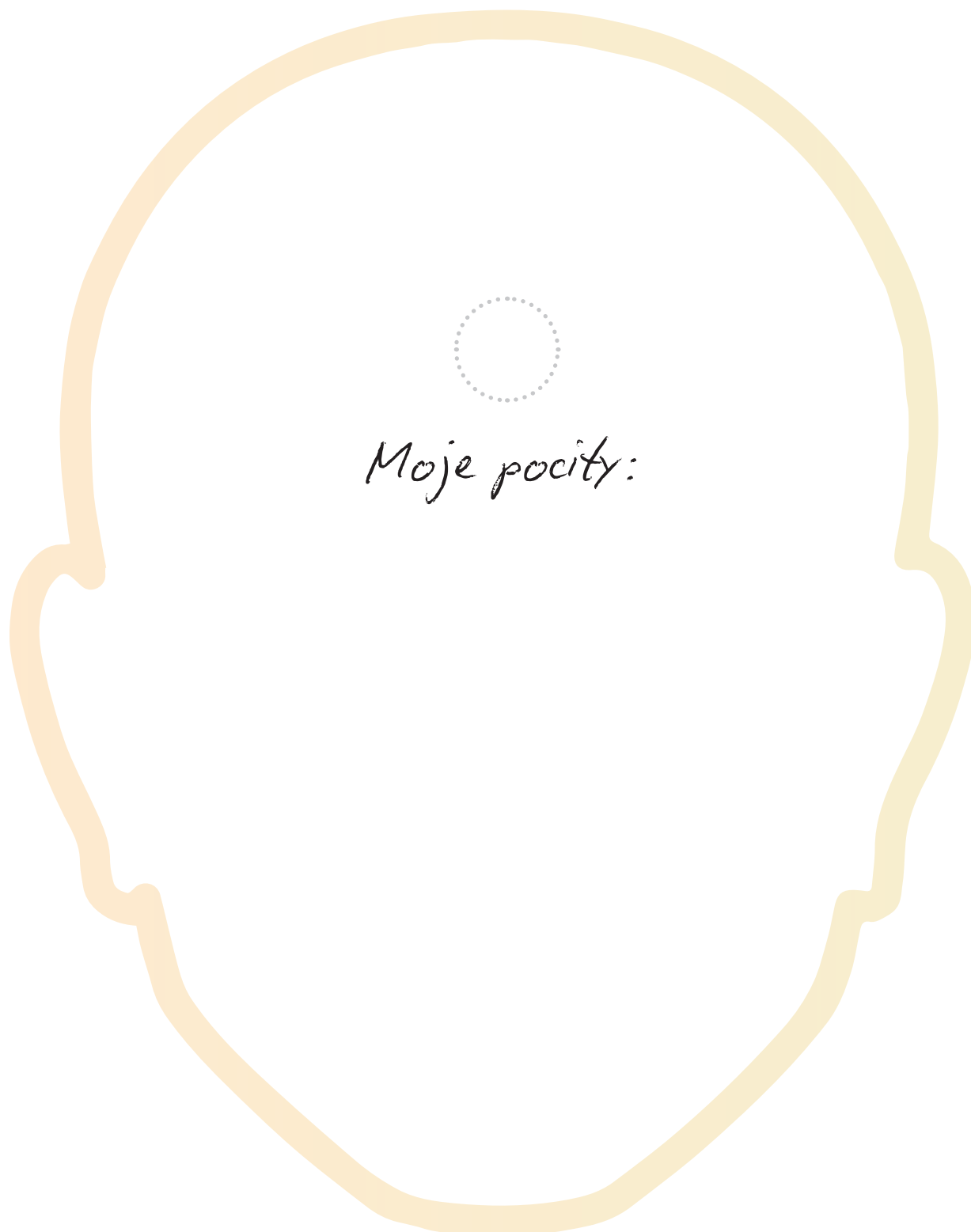
Všichni nemusíme být stejní

Práce ve třídě

B) Jeden svět pro všechny – pracovní list

Lekce 16

Výklad: str. 82

Pracovní list

Když pomáháme

Práce ve třídě

Lekce **19**

Výklad: str. 95

A) přísloví (skládačka) – pracovní list

„Když se vám bude zdát, že vaše trápení je k neunesení, vždycky je nablízku někdo, komu je ještě mnohem hůř než vám a kdo naléhavě potřebuje vaši pomoc.“

„Když se vám bude zdát, že vaše trápení je k neunesení, vždycky je nablízku někdo, komu je ještě mnohem hůř než vám a kdo naléhavě potřebuje vaši pomoc.“

„Když se vám bude zdát, že vaše trápení je k neunesení, vždycky je nablízku někdo, komu je ještě mnohem hůř než vám a kdo naléhavě potřebuje vaši pomoc.“

„Když se vám bude zdát, že vaše trápení je k neunesení, vždycky je nablízku někdo, komu je ještě mnohem hůř než vám a kdo naléhavě potřebuje vaši pomoc.“

„Pomoci lze těm, kteří o pomoc žádají, pomoci nelze těm, kteří ji nechtějí.“

„Pomoci lze těm, kteří o pomoc žádají, pomoci nelze těm, kteří ji nechtějí.“

„Pomoci lze těm, kteří o pomoc žádají, pomoci nelze těm, kteří ji nechtějí.“

„Pomoci lze těm, kteří o pomoc žádají, pomoci nelze těm, kteří ji nechtějí.“

„Komu není rady, tomu není pomoci.“

„Komu není rady, tomu není pomoci.“

„Komu není rady, tomu není pomoci.“

„Komu není rady, tomu není pomoci.“

„Člověk je zrozen k vzájemné pomoci.“

„Člověk je zrozen k vzájemné pomoci.“

„Člověk je zrozen k vzájemné pomoci.“

„Člověk je zrozen k vzájemné pomoci.“

„Příteli k pomoci třeba o půlnoci.“

„Příteli k pomoci třeba o půlnoci.“

„Příteli k pomoci třeba o půlnoci.“

„Příteli k pomoci třeba o půlnoci.“

„Vše, co musíme udělat, aby se nám dostalo pomoci, je o ni požádat.“

„Vše, co musíme udělat, aby se nám dostalo pomoci, je o ni požádat.“

„Vše, co musíme udělat, aby se nám dostalo pomoci, je o ni požádat.“

„Vše, co musíme udělat, aby se nám dostalo pomoci, je o ni požádat.“

„Nemůžete jeden druhému důvěřovat?
Pak si také nemůžete navzájem pomoci!“

„Nemůžete jeden druhému důvěřovat?
Pak si také nemůžete navzájem pomoci!“

„Nemůžete jeden druhému důvěřovat?
Pak si také nemůžete navzájem pomoci!“

„Nemůžete jeden druhému důvěřovat?
Pak si také nemůžete navzájem pomoci!“

„Můžeš-li pomoci, pak pomoz.
Pokud ne, alespoň neškod.“

„Můžeš-li pomoci, pak pomoz.
Pokud ne, alespoň neškod.“

„Můžeš-li pomoci, pak pomoz.
Pokud ne, alespoň neškod.“

„Můžeš-li pomoci, pak pomoz.
Pokud ne, alespoň neškod.“

„Očekávej pomoc od nečekaných a nečekej
pomoc od očekávaných.“

„Očekávej pomoc od nečekaných a nečekej
pomoc od očekávaných.“

„Očekávej pomoc od nečekaných a nečekej
pomoc od očekávaných.“

„Očekávej pomoc od nečekaných a nečekej
pomoc od očekávaných.“

„Je krásnou odměnou tohoto života, že
žádný člověk se nemůže upřímně snažit
pomoci druhému, aniž by pomohl sobě.“

„Je krásnou odměnou tohoto života, že
žádný člověk se nemůže upřímně snažit
pomoci druhému, aniž by pomohl sobě.“

„Je krásnou odměnou tohoto života, že
žádný člověk se nemůže upřímně snažit
pomoci druhému, aniž by pomohl sobě.“

„Je krásnou odměnou tohoto života, že
žádný člověk se nemůže upřímně snažit
pomoci druhému, aniž by pomohl sobě.“

„Nepomáhá nám tolik pomoc našich přátel
jako jistota, že by nám pomohli.“

„Nepomáhá nám tolik pomoc našich přátel
jako jistota, že by nám pomohli.“

„Nepomáhá nám tolik pomoc našich přátel
jako jistota, že by nám pomohli.“

„Nepomáhá nám tolik pomoc našich přátel
jako jistota, že by nám pomohli.“

Pracovní list

Když pomáháme

Práce ve třídě

B) Tabulka pomoci – pracovní list

Lekce 19

Výklad: str. 96

Pomoc

Co nám usnadňuje, když chceme pomoci:

Co nám komplikuje, když chceme pomoci:

⊕ Obohacení od ostatních skupin:

⊕ Obohacení od ostatních skupin:

Pracovní list

Vzájemná pomoc mění naši třídu

Práce ve třídě

Lekce **20**

Výklad: str. 98

A) Pomoc v běžných školních situacích – pracovní list

Pomoc v běžných školních situacích

- Dělení se: .....
- Darování: .....
- Vyjádření soucitu: .....
- Povzbuzení druhých: .....
- Služba pro druhé: .....
- Zájem o spolužáky: .....

Realizace jedné z těchto forem:

Pomoc v běžných školních situacích

- Dělení se: .....
- Darování: .....
- Vyjádření soucitu: .....
- Povzbuzení druhých: .....
- Služba pro druhé: .....
- Zájem o spolužáky: .....

Realizace jedné z těchto forem:

Pomoc v běžných školních situacích

- Dělení se: .....
- Darování: .....
- Vyjádření soucitu: .....
- Povzbuzení druhých: .....
- Služba pro druhé: .....
- Zájem o spolužáky: .....

Realizace jedné z těchto forem:

Pomoc v běžných školních situacích

- Dělení se: .....
- Darování: .....
- Vyjádření soucitu: .....
- Povzbuzení druhých: .....
- Služba pro druhé: .....
- Zájem o spolužáky: .....

Realizace jedné z těchto forem:

Pomoc v běžných školních situacích

- Dělení se: .....
- Darování: .....
- Vyjádření soucitu: .....
- Povzbuzení druhých: .....
- Služba pro druhé: .....
- Zájem o spolužáky: .....

Realizace jedné z těchto forem:

Pomoc v běžných školních situacích

- Dělení se: .....
- Darování: .....
- Vyjádření soucitu: .....
- Povzbuzení druhých: .....
- Služba pro druhé: .....
- Zájem o spolužáky: .....

Realizace jedné z těchto forem:

Vzájemná pomoc mění naši třídu

Pracovní list

Práce ve třídě

Lekce **20**

B) Pomoc – pracovní list

Výklad: str. 99

Pracovní list

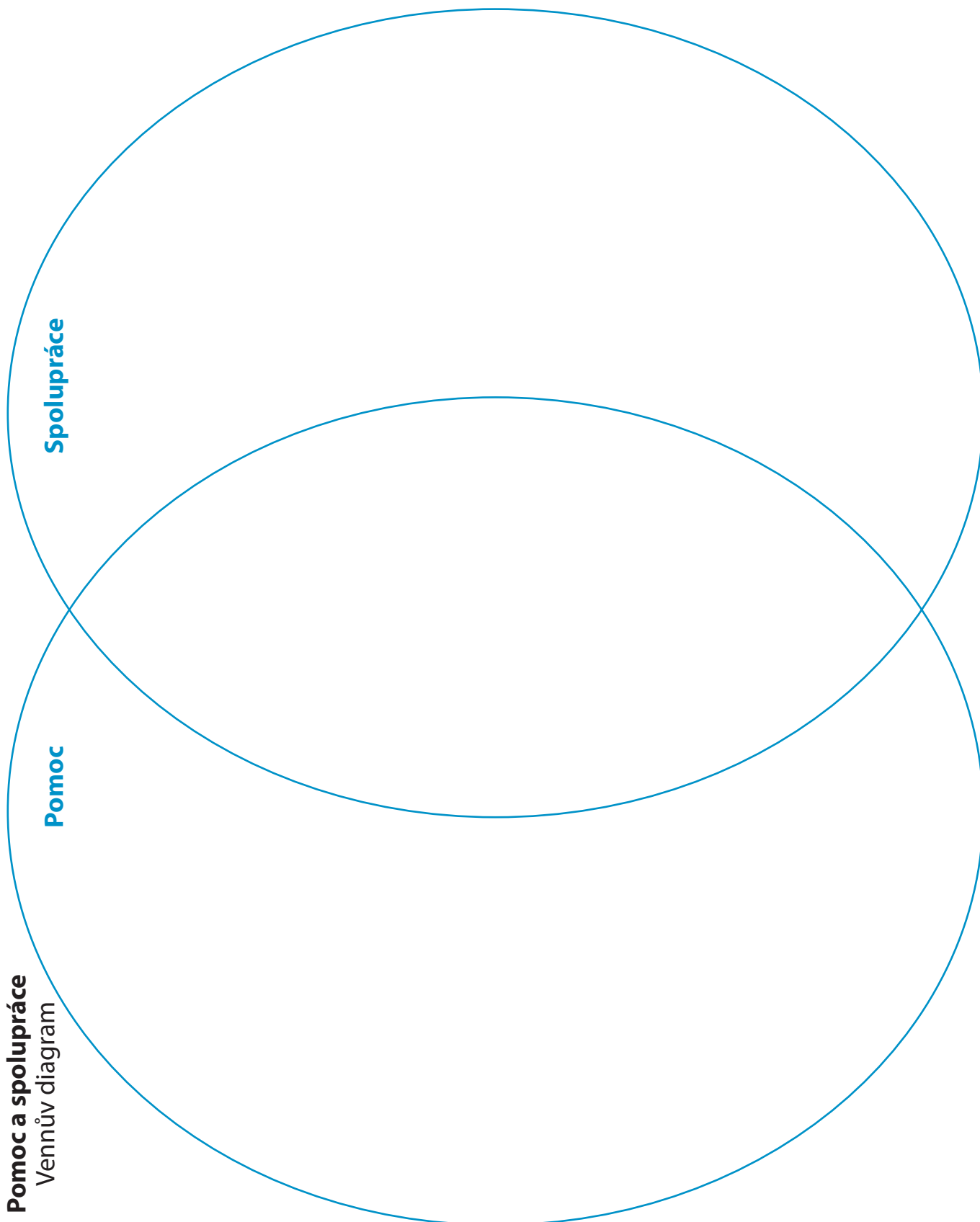
Pomoc a spolupráce

Práce ve třídě

A) Pomoc a spolupráce – pracovní list

Lekce **21**

Výklad: str. 101

Pracovní list

Pomoc a spolupráce

Práce ve třídě

Lekce 21

Výklad: str. 101

B) Myslím si, že ANO. Myslím si, že NE – kartičky

Poznámka: Ideální je, pokud je na jedné kartičce z jedné strany ANO a z druhé NE.

ANO**ANO****ANO****ANO****ANO****ANO****ANO****ANO**

Pokračování pracovního listu – kartičky k aktivitě *Myslím si, že ANO. Myslím si, že NE* (rubová strana).

.....

NE

NE

NE

NE

NE

NE

NE

NE

Pracovní list

Učení – to zvládnú!

Práce ve třídě

Lekce **23**

Výklad: str. 124

A) přísloví a citáty o chybách – pracovní list

Přísluví, citát	Souhlasím	Nesouhlasím	Odůvodnění volby
<i>Největší chyba, kterou v životě můžete udělat, je mít pořád strach, že nějakou uděláte.</i>	☐	☐	
<i>Každý člověk dělá chyby, ale jen hlupák u nich zůstává.</i>	☐	☐	
<i>Chyby dělají člověka sympatickým.</i>	☐	☐	
<i>Dělat chyby je mnohem lepší než nedělat nic.</i>	☐	☐	
<i>Zavřeli jsme dveře, aby nevešel omyl, ale jak má teď vejít pravda?</i>	☐	☐	
<i>Chytrý chybami se učí, hlupák se však ničemu nenaučí, a že hloupý je, to si nepřizná.</i>	☐	☐	
<i>Opravdovým zdrojem poznání je omyl.</i>	☐	☐	
<i>Život strávený děláním chyb je nejenom účtyhodnější, ale i užitečnější než život strávený zahálkou.</i>	☐	☐	
<i>Skutečnou chybou je chybu nenapravit.</i>	☐	☐	

Pracovní list

Lež a podvod

Práce ve třídě

Podvod – pracovní list

Lekce 1

Výklad: str. 135

**Radit kamarádovi
při písemce**

**Radit kamarádovi
při písemce**

**Radit kamarádovi
při písemce**

**Opisovat ze sešitu
při testu**

**Opisovat ze sešitu
při testu**

**Opisovat ze sešitu
při testu**

**Krást peníze rodičům
z peněženky**

**Krást peníze rodičům
z peněženky**

**Krást peníze rodičům
z peněženky**

**Krást čokolády
v obchodním domě**

**Krást čokolády
v obchodním domě**

**Krást čokolády
v obchodním domě**

**Jet načerno v autobuse
hromadné dopravy**

**Jet načerno v autobuse
hromadné dopravy**

**Jet načerno v autobuse
hromadné dopravy**

**Stahovat filmy na černo
z pirátských stránek**

**Stahovat filmy na černo
z pirátských stránek**

**Stahovat filmy na černo
z pirátských stránek**

**Krást podepsané
peněženky s 1000 Kč,
které najdeš na zemi**

**Krást podepsané
peněženky s 1000 Kč,
které najdeš na zemi**

**Krást podepsané
peněženky s 1000 Kč,
které najdeš na zemi**

**Krást mobil, který
najdeš ve třídě
zapomenutý na
parapetu okna**

**Krást mobil, který
najdeš ve třídě
zapomenutý na
parapetu okna**

**Krást mobil, který
najdeš ve třídě
zapomenutý na
parapetu okna**

**Pít alkohol a přitom
řídít auto**

**Pít alkohol a přitom
řídít auto**

**Pít alkohol a přitom
řídít auto**

**Opisovat při závěrečné
písemce**

**Opisovat při závěrečné
písemce**

**Opisovat při závěrečné
písemce**

Nespravedlnost

Pracovní list

Práce ve třídě

Lekce 3

Hledání sociální spravedlnosti – pracovní list

Výklad: str. 143

Hledání sociální spravedlnosti

Je spravedlivé, že se někdo narodí bez nohou do chudé rodiny, zatímco jiný se narodí do bohaté rodiny s talentem na fotbal (a oběma nohama)?

Definice spravedlnosti

„Rozhodně ne,“ shodla by se pravděpodobně většina lidí. Lidé spatřují nespravedlnost, kdykoli se narodí někdo s horšími predispozicemi, než jsou průměrem ve společnosti. Spor nastává až tehdy, kdy jedni nastaví prioritu této „nespravedlnosti“ tak vysoko, že v zájmu její nápravy ospravedlňují nucenou redistribuci bohatství. Ta druhá část sice nespravedlnost vidí, ale nechce kvůli její nápravě zasahovat do životů ostatních.

Jenže zatímco se lidé zabývají tím, jak domnělou nespravedlnost napravit, tak chybovali už na začátku v samotné definici sociální nespravedlnosti. Přírodní zákony ve skutečnosti nejsou spravedlivé ani nespravedlivé. Příroda není myslící jednotka, která by na základě předem daných parametrů ovlivňovala, jak se kdo narodí. (Ne)spravedlnost životních podmínek při narození bychom mohli posuzovat, pokud bychom jako lidé měli nějaké podmínky s přírodou smlouvané. Jenže to nemáme, takže jakkoli se kdo narodí, tak je to spravedlivé. Podporovatelé myšlenky sociální nespravedlnosti si spletli spravedlnost s rovností, v rámci které mají všichni podobnou životní úroveň. Lidé se rodí do různých životních podmínek, někteří mají štěstí, jiní smůlu, ale nelze mluvit o nespravedlnosti.

Bohatství ve společnosti může být jakkoliv nerovné, a i přesto spravedlivé. Opravdová nespravedlnost nastává až v případě, kdy někdo při nabývání bohatství zasáhne do svobody někoho jiného. Kdokoliv si zaslouží cokoli, dokud nepřijde k nedobrovolné újmě další osoba, to je sociální spravedlnost.

Že se někdo narodí slepý na ulici, není nespravedlivé, ale je to smutné. Mělo by záležet na zbytku společnosti, zdali se dobrovolně rozhodne takto znevýhodněného člověka finančně či jinak podpořit. Není ale jakkoliv ospravedlnitelné omezovat něčí svobodu v zájmu toho, aby se měl znevýhodněný jedinec lépe.

Spravedlnost = přirozenost

Je ospravedlnitelné vzít nejbohatšímu člověku na světě tisícinu jeho majetku a udržet díky ní při životě milion hladových dětí? Je spravedlivé, aby matka ukradla jídlo pro své hladem umírající dítě? Za předpokladu, že onen nejbohatší člověk i majitel prodejny nabyli majetek nenásilně a bez podvodů, to ospravedlnitelné není. Respektive není to ospravedlnitelné, dokud pro vás není loupež eticky přijatelná.

Jakkoliv mizerný či opravdu nespravedlivý stav jedné osoby nikoho neopravňuje k perzekuci další osoby. Ve zmíněných případech bude však spousta lidí tvrdit opak – že zásahy do svobody jsou v takových případech ospravedlnitelné.

Pracovní list

Účel světí prostředky

Práce ve třídě

Lekce **4**

Výklad: str. 147

A) Příslloví a citáty o korupci, penězích, podvodech a lhaní – pracovní list

Podplacený soudce neumí rozeznat pravdu.
Čas jsou peníze.
Peníze nesmrdí.
Peníze jsou klíčem, jenž otevře každý zámek.
Když promluví peníze, pravda zmlkne.
Všichni nenávidí peníze – pokud nejsou jejich.
Kdo lže, ten krade.
Stokrát opakovaná lež se stává pravdou.
Kdo nemá dluhy, je bohatý, kdo žije bez nemoci, je šťastný.
Lež oběhne svět dřív, než si pravda stačí obout boty.
Dobrého přítele si važ daleko víc než peněz.
Pravda lež nikdy nedohoní.
Chceš-li ztratit přítele, půjč mu peníze.
Lhát máš povoleno, když ti jde o život, majetek či dobré jméno.
Člověk nežije na zemi proto, aby nabyl bohatství, ale proto, aby našel štěstí.
Podvod poznáme nejlépe podle toho, že vypadá přehnaně pravdivě.
Peníze jsou hnací, produktivní silou korupce.
Klasičtí podvodníci rádi riskují. A dojdou k bodu, kdy jim nestačí, že to projde, že se podvod uskuteční. Chtějí lidem ukázat, že se jim to podařilo.
Vypadal, že neumí ani do tří napočítat, a přesto měl na svědomí podvody za několik milionů.
Podvod je nečestný. Omyl nikdy.

Účel světí prostředky

Pracovní list

Práce ve třídě

Lekce 4

B) Články o korupci – pracovní list

Výklad: str. 148

Předražené radary ve Varnsdorfu

Během prosince 2018 obdržela Transparency International ČR několik podnětů ohledně podezřelého nájmu radarů ve Varnsdorfu. Město s 15 tisíci obyvateli uzavřelo na základě pochybných výběrových řízení sérii nájemních smluv, na kterých zatím zaplatilo přes 30 milionů Kč (od září 2017). Problematické je porušení zákona o provozu na pozemních komunikacích, nevhodné nakládání s veřejnými prostředky a postup zadání veřejné zakázky. Kauzou se kromě Transparency International zabývá také Ministerstvo vnitra, Ústecký kraj, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, orgány činné v trestním řízení či investigativní novináři.

<https://www.transparency.cz/kauzy/predrazene-radary-ve-varnsdorfu/>

Litoměřická radnice chce prodat prosperující nemocnici. Rozhodnutí budí značné rozpaky a přináší řadu otázek. TI žádá radnici o vysvětlení

Transparency International (TI) se na základě podnětu klientů právní poradny začala zabývat kauzou litoměřické nemocnice. Tamní vedení radnice se rozhodlo prodat akcie nemocnice soukromému subjektu, a to navzdory loňskému předvolebnímu slibu ponechat nemocnici v rukou města. Velká část veřejnosti je proti a chystá místní referendum.

Zdravotnické služby ve městě Litoměřice jsou poskytovány obchodní společností Nemocnice Litoměřice, a.s., jejímž stoprocentním akcionářem je město Litoměřice. Předsedou představenstva společnosti je člen rady města.

Podle výročních zpráv je nemocnice v dobrém ekonomickém stavu. Přesto se myšlenkou na vstup soukromého subjektu do nemocnice v Litoměřicích radnice zabývala již během minulého volebního období.

V březnu roku 2018 město, resp. společnost Nemocnice Litoměřice, a.s., zahájila tzv. koncesní řízení. Na jeho základě měl být vybrán subjekt, který by nemocnici v Litoměřicích provozoval a zajišťoval lékařskou a nemocniční péči, kterou doposud zabezpečovalo město Litoměřice.

Společnost Nemocnice Litoměřice, a.s., by tak majetkově nadále zůstala v rukou města, a to včetně areálu nemocnice. Ten měl být poskytnut třetí osobě do užívání na základě pachtovní smlouvy. Město chtělo tímto krokem přenést provoz nemocnice na třetí osobu – soukromý subjekt.

Do procesu však tehdy vstoupil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), který rozhodl zadávací řízení na vypsání veřejnou zakázku (koncesi na služby) zrušit, a to pro nedodržení zákonem stanoveného postupu v koncesním řízení. Nemocnice Litoměřice, a.s., podala proti rozhodnutí úřadu rozklad, změnu verdiktu to však nepřineslo a ÚOHS zadávací řízení v listopadu 2018 pravomocně zrušil.

(redakčně upraveno)

<https://www.transparency.cz/litomericka-radnice-chce-prodat-prosperujici-nemocnici-rozhodnuti-budi-znacne-rozpaky-a-prinasi-radu-otazek-ti-zada-radnici-o-vysvetleni/>

Recidivista nechtěl do vězení, policistům nabídl 100 tisíc! Byl hodný, řekl soud a potrestal ho mírně

Šesté odsouzení v řadě vyslechl ve čtvrtek na ostravském okresním soudu recidivista Pavel Š. (40). Tentokrát ne za krádeže, drogy ani podvody, ale za uplácení strážců zákona.

Náruživý uživatel pervitinu se vyhýbal nástupu na bezmála sedm let do věznice, které si měl odsedět za drogové delikty. Při běžné silniční kontrole na něj narazili vloni policisté. Nejprve se hlídce představil jako někdo jiný. To ale policisté hned prokoukli.

Nato jim Pavel nabídl: „Buďte normální! Pokud mě necháte jít za mou rodinou, dám vám tu deset tisíc!“ Když to policisté odmítli, přidal: „Tak vám dám sto tisíc!“ Ani to nepomohlo. Zatkli jej a v autě našli i krabičky s pervitinem.

U soudu hrozilo amatérskému úplatkáři až šest let. Jelikož se ale přiznal a chování za mřížemi má příkladné, soud k tomu přihlédl a přidal k dosavadnímu trestu „jen“ rok a pět měsíců. Pavel souhlasil, rozsudek je tak pravomocný.

Co říká zákon?

Za poskytnutí, nabídku či slib úplatku hrozí běžně peněžitý trest nebo až dva roky vězení. Pokud ale padne nabídka vůči úřední osobě, platí v tomto případě sazba až trojnásobná.

<https://www.blesk.cz/clanek/regiony-ostrava/610484/recidivista-nechtel-do-vezeni-policistum-nabidl-100-tisic-byh-hodny-rekl-soud-a-potrestal-ho-mirne.html>

Kozel zahradníkem: Dozorce chtěl po vězni úplatek! Sliboval mu fešácký kriminál

„Pokud mi zaplatíš pět tisíc korun, zajistím, že budeš umístěn do věznice v Rapoticích. Tam je to celkem fajn.“ S touhle nabídkou se ve druhé polovině roku 2017 obrátil na vězně dozorce z vazební věznice a ústavu pro zabezpečení detence v Brně. Netušil, že ho sleduje Generální inspekce bezpečnostních sborů. Nyní za to bude pykat.

„Dozorce už u nás nepracuje, sám rozvázal služební poměr,“ uvedla mluvčí vězeňské služby. Na výběr moc neměl. Jako dozorce by už kvůli pravomocnému rozsudku pracovat nemohl. Soud mu totiž nyní uložil trest pět měsíců ve vězení podmíněně odložených na 1,5 roku.

<https://www.blesk.cz/clanek/regiony-brno-brno-krimi/592734/kozel-zahradnikem-dozorce-chtel-po-vezni-uplatek-sliboval-mu-fesacky-kriminal.html>

Inzerát

Prodám maturitní vysvědčení, originál, osobní předání. Žádné zálohy dopředu ani nic podobného. Vše z ruky do ruky.

Kontakt e-mailem:
kotvicka123@jmenoserveru.cz

Číslo inzerátu: 588591
Vloženo: 01. 08. 2020
Změněno: 01. 08. 2020
Druh: nabídka
Kraj: hlavní město Praha
Okres: hlavní město Praha
Jméno a příjmení: František Kotvíčka
Město: Praha
Kraj: hlavní město Praha
Okres: hlavní město Praha

Cena: DOHODOU

Nabízený úplatek lékař odmítl a nahlásil policii

(Karviná) • Na preventivní prohlídku přišel s obálkou v ruce do Hornické nemocnice v úterý ráno čtyřicetiletý muž. Během rozhovoru s lékařem položil v ordinaci na stůl obálku s dvaceti tisíci.

„Tím si chtěl dotyčný zajistit přeřazení z důlního pracoviště na jiné,“ vysvětlila policejní mluvčí.

Ovšem v lékaři se zmylil, ten totiž prokázal charakter. „Nabídku úplatku lékař ihned oznámil a muž skončil na policejní služebně,“ shrnula mluvčí. Úplatkář nyní bude čelit hrozbě až jednoho roku vězení nebo peněžitému trestu. Přihlíženo zřejmě bude k tomu, že muž dosud neměl žádný záznam v trestním rejstříku. Incident potvrdili i představitelé nemocnice. „Pokus o úplatek tady opravdu byl. Doposud se jedná o první zaznamenaný případ,“ uvedla mluvčí Hornické nemocnice. Ani policisté na Karvinsku si podobné případy z minulosti nevybavují.

Otázkou je, zda se úředníci, lékaři a další lidé s úplatky opravdu nesetkávají, nebo je ojedinělým počinem to, že pokus o úplatu lékaři ohlásil policii.

(redakčně upraveno)

<https://www.denik.cz/regiony/nabizeny-uplatek-lekar-odmitl20091014.html>

Lékaře upláceli dary, stačilo jen zakřížkovat

[Ulm] Stovky doktorů v Německu předepisovaly lék kvůli vidině odměny od výrobců.

Navigaci do auta, DVD-rekordér nebo počítač patří běžně k „dárkům“, které němečtí lékaři dostávají od farmaceutických firem za předepisování určitých léků. Jak cenný dárek lékař dostane, závisí na tom, kolika pacientům lékař příslušný prostředek předepíše.

Jak zjistil magazín Spiegel, například firma Trommsdorff léta obdarovávala úplatné lékaře, kteří svým pacientům předepisovali přípravek na snížení krevního tlaku Emestar. Dokonce si mohli ve speciálním formuláři vybírat. Za pět pacientů, jimž byl lék naordinován, si doktor mohl říct třeba o iPod, už při sedmi předpisech však měl „právo“ na DVD-rekordér. Za dvanáct se dával kávovar, za čtrnáct navigační zařízení a za osmnáct předpisů počítač s tiskárnou.

Vyšetřovatelé si už posvětili na 480 lékařů, kteří se tímto způsobem zjevně nechali farmaceutickým průmyslem korumpovat. Deník Süddeutsche Zeitung koncem června psaly o ještě rozsáhlejší korupčním systému firmy Ratiopharm.

Dvěma rodinným lékařům z okolí Ulmu se už podařilo prokázat, že obdrželi dohromady šeky na 19 180 eur (téměř půl milionu korun), které nepřiznali lékařské komoře. Německá justice v souvislosti s úplatky od Ratiopharm vyšetřuje 2800 doktorů. „Každý pacient má právo na péči, která mu nejvíce pomůže,“ brojí proti uplácení lékařů Thomas Volk z vládní CDU.

https://www.denik.cz/ze_sveta/lekare-uplacedi-dary-20090722.html

Soud poprvé potrestal fiktivní svatbu Češky s cizincem

České soudy vůbec poprvé v novodobé historii vynesly odsuzující rozsudek v případě fiktivního sňatku. Tříměsíční podmínkou s roční zkušební dobou potrestal soud loni v listopadu pětadvacetiletou Češku z Plzně, která si za odměnu 1000 liber (asi 35 000 korun) vzala za manžela Pákistánec jen proto, aby získal v ČR trvalý pobyt.

Se svým novým manželem (25) se přitom seznámila teprve až před oltářem na matrice v ukrajinském Doněcku. Policie v tuto chvíli neví, zda je sňatek i nadále platný.

Trestní příkaz soudu ho ale nezrušil, zřejmě nyní bude záležet na ukrajinských úřadech.

Od loňska jde o trestný čin

Ještě do poloviny loňského roku přitom nebyly fiktivní svatby s cizinci pro české občany trestné. Pokud se na ně přišlo, odnesli to pouze jejich zahraniční novomanželé svým vyhoštěním. Ovšem 12. července začal platit nový trestný čin „napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky“ a zmíněná Češka je podle informací Práva první, kdo za něj byl odsouzen.

Tento zatím zcela ojedinělý případ se podařilo vyřešit plzeňské cizinecké policii. „Je to precedens pro další podobné případy, které nyní máme v šetření,“ řekl Právu Pavel Pospíšil z oblastního ředitelství cizinecké policie v Plzni.

Obchod dohodli v Anglii

Příběh podle něj začal v Anglii, kam nezaměstnaná Češka zamířila z Plzně proto, aby za kanálem La Manche získala azyl. Na náklady místních úřadů pak nějaký čas žila. V Anglii se skamarádila s jednou Pákistánkou, která ji požádala, že potřebuje k sobě do Británie dostat svého bratra. Obě ženy se dohodly a Pákistánka za to Češce zaplatila. Ta pak odjela na Ukrajinu, kde loni 15. září na matrice v Doněcku uzavřela sňatek s bratrem Pákistánky. Proč právě tam? Podle policie je Ukrajina nejbližší země k ČR, do které se může Pákistánec bez problémů dostat.

„Ta Češka dokonce přiznala, že ho tam viděla poprvé v životě. Pak to šlo ráz na ráz. Hned po sňatku zašli novomanželé na Ukrajině na český zastupitelský úřad, kde Pákistánec požádal o tříměsíční vízum do ČR za účelem sloučení rodiny, které dostal,“ popsal další dění Pospíšil.

Okamžitě poté, co cizinec na přidělené vízum přicestoval do ČR, požádal v bydlišti novomanželky na plzeňské cizinecké policii o trvalý pobyt. V tu chvíli už ale policistům něco nesesedělo. Následně zjistili, že manželé spolu vůbec nežijí a ani to neměli v plánu.

Dopady pro oba byly jasné. Češka dostala podmíněčný trest, a ještě než o něm soud trestním příkazem rozhodl, vrátila se do Anglie. „Pákistánec samozřejmě trvalý pobyt v ČR nedostane a bude vyhoštěn,“ upřesnil osud cizince Pospíšil.

<https://www.novinky.cz/krimi/clanek/soud-poprve-potrestal-fiktivni-svatbu-cesky-s-cizincem-40190121>

Účel světí prostředky

Pracovní list

Práce ve třídě

Lekce **4**

Výklad: str. 148

C) Korupce – pracovní list

Do následující tabulky doplňte ve druhém sloupci slovo začínající na uvedené písmeno a související s tématem korupce, do třetího sloupce větu obsahující slovo z druhého sloupce.

	Slovo	Věta
K		
O		
R		
U		
P		
C		
E		

Do následující tabulky doplňte ve druhém sloupci slovo začínající na uvedené písmeno a související s tématem korupce, do třetího sloupce větu obsahující slovo z druhého sloupce.

	Slovo	Věta
K		
O		
R		
U		
P		
C		
E		

Do následující tabulky doplňte ve druhém sloupci slovo začínající na uvedené písmeno a související s tématem korupce, do třetího sloupce větu obsahující slovo z druhého sloupce.

	Slovo	Věta
K		
O		
R		
U		
P		
C		
E		

Pracovní list

Účel světí prostředky

Práce ve třídě

D) Čas vypršel – pracovní list

Lekce 4

Výklad: str. 150

Korupce**Úplatek****Mafie****Nepotismus****Klientelismus****State capture****Podplácení****Střet zájmů****Zpronevěra****Tunelování****Přijetí
úplatku****Zneužití
pravomoci**

Pracovní list

Moje pravda – tvoje pravda

Práce ve třídě

Fake news – pracovní list

Lekce **5**

Výklad: str. 155, 156

ŠOK! ROZDĚLENÍ ČESKOSLOVENSKA JE NEPLATNÉ.

KONTROVERZNÍ REALITA

DOMOVSKÁ STRÁNKA NOVINKY PŘIHLÁŠENÍ

Způsob, který 6krát zvětšuje svaly
27letý Pavel si vybudoval velké svaly, i když ani jednou nebyl v posilovně. A všechno díky...

Pokud je to pravda, nastane šok. Rozdělení ČSFR v roce 1992 je zřejmě neplatné!

Napsal Svět kolem nás dne 4. březen 2016. Kategorie Domáci Počet zobrazení: 359828

 Přátelé, vypadá to, že žijeme v neexistujících republikách a že všechno, co politici napáchali od takzvaného rozdělení v roce 1992 je neplatné. Česká a Slovenská Federativní republika fakticky nikdy nezankla, protože, cituji:

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto ústavním zákoně:

ČL. 1

(1) V referendu mohou být předloženy občanům České a Slovenské Federativní Republiky k rozhodnutí zásadní otázky formy státoprávního uspořádání České a Slovenské Federativní Republiky.

(2) O návrhu na vystoupení České republiky nebo Slovenské republiky z České a Slovenské Federativní Republiky lze rozhodnout jen referendem.

Konec citace.

Pokud referendum neproběhlo, rozdělení bylo nezákonné a existence ČSFR trvá, nejsme tudíž členy EU, nejsme členy NATO.

Co vy na to? Je to úmysl nebo bordel? Co já na to? Nic. (ZDE)

 Like Tweet +1 Share

Komentáře:

Facebook

178 komentářů

REKLAMA

 Web předávkovaný LUXUSEM

Článek vyšel na webu *Svět kolem nás*. Článek na Facebooku sdílely stránky *Česká realita na tvrdo a bez cenzury* nebo *Svobodné Československo*, odkud se začala šířit mezi desetitisíce lidí. Na sociální síti se na různých místech, třeba ve skupinách jako *Přátelé Ruska v České republice*, průběžně objevovala několik dalších měsíců – a tak je s 26 tisíci lajky, sdíleními a komentáři druhým nejoblíbenějším českým článkem na Facebooku.

Potíž je ovšem v tom, že – jak je patrné i z toho, že žádný šok nenastal – rozdělení ČSFR rozhodně neplatné není. Text se odvolává na skutečně schválený ústavní zákon, který v případě, že by jedna z částí ČSFR chtěla z federace vystoupit, nařizuje vypsát referendum. Jak je ovšem snadno dohledatelné, **ČSFR nepřestala existovat vystoupením Česka nebo Slovenska z federace, ale zánikem federace jako takové.**

Zdroj:

<https://www.jsns.cz/projekty/medialni-vzdelavani/bulletin-medialni-vzdelavani/analiza/fake-news>

Pracovní list

Práce ve třídě

Křížovka – pracovní list

Lekce 6

Výklad: str. 159

Vyluštěte tajenku. Tou je výraz odvozený z latiny označující soutěž.

1.											protiklad
2.											nechuť
3.											skupina
4.											vcítění
5.											otec a matka
6.											soupeření
7.											morálka
8.											city
9.											cíl

Vyluštěte tajenku. Tou je výraz odvozený z latiny označující soutěž.

1.									protiklad
2.									nechuť
3.									skupina
4.									vcítění
5.									otec a matka
6.									soupeření
7.									morálka
8.									city
9.									cíl

Vyluštěte tajenku. Tou je výraz odvozený z latiny označující soutěž.

1.										protiklad
2.										nechuť
3.										skupina
4.										vcítění
5.										otec a matka
6.										soupeření
7.										morálka
8.										city
9.										cíl

Pracovní list

Co můžu, ale nemusím

Práce ve třídě

Lekce 9
Komenského etické desatero – pracovní list

Výklad: str. 172

Komenského etické desatero

1. Nevypravuj všechno, co víš, nevěř všemu, co slyšíš. Nechtěj všechno, co vidíš, nedělej všechno, co můžeš, jen to, co je žádoucí, a budeš opatrný.
2. Bud' skromný, ne drzý, mlčenlivý, ne upovídaný! Když někdo mluví, mlč, když tě osloví, poslouvej. Když něco potřebuje, ukaž dobrou vůli, je-li to v souladu s dobrou vůlí Boží.
3. Ke všem bud' vlídný, ale nikomu nelichot', nikdy nepodlézej!
4. Bud' spravedlivý! Nežádej nic, co ti nepatří!
5. Bud' odvážný, bud' k něčemu, měj se k dílu, na rozdíl od líných budižkničemů!
6. Štěstěna bývá nestálá, přináší jednou dobré, jednou špatné. Bud' trpělivý, nářkem nic nespraviš.
7. Bud' dobrotivý a měj soucit! Potřebuje-li někdo pomoci, neodvracej se od něj, ale ukaž lásku.
8. Když tě někdo urazí, promiň mu! Pokud ty jsi někomu ublížil, usmíř se! To je to nejkrásnější, co se lidem může stát, když si navzájem odpustí a tím pohřbí hněv!
9. Nezávid' nikomu, přej všem, projevuj vděčnost vůči všem, a tak si získáš srdce všech dobrých lidí.
10. Nikdy nelži, vždy mluv pravdu!

www.komensky2020.cz

Komenského etické desatero

1. Nevypravuj všechno, co víš, nevěř všemu, co slyšíš. Nechtěj všechno, co vidíš, nedělej všechno, co můžeš, jen to, co je žádoucí, a budeš opatrný.
2. Bud' skromný, ne drzý, mlčenlivý, ne upovídaný! Když někdo mluví, mlč, když tě osloví, poslouvej. Když něco potřebuje, ukaž dobrou vůli, je-li to v souladu s dobrou vůlí Boží.
3. Ke všem bud' vlídný, ale nikomu nelichot', nikdy nepodlézej!
4. Bud' spravedlivý! Nežádej nic, co ti nepatří!
5. Bud' odvážný, bud' k něčemu, měj se k dílu, na rozdíl od líných budižkničemů!
6. Štěstěna bývá nestálá, přináší jednou dobré, jednou špatné. Bud' trpělivý, nářkem nic nespraviš.
7. Bud' dobrotivý a měj soucit! Potřebuje-li někdo pomoci, neodvracej se od něj, ale ukaž lásku.
8. Když tě někdo urazí, promiň mu! Pokud ty jsi někomu ublížil, usmíř se! To je to nejkrásnější, co se lidem může stát, když si navzájem odpustí a tím pohřbí hněv!
9. Nezávid' nikomu, přej všem, projevuj vděčnost vůči všem, a tak si získáš srdce všech dobrých lidí.
10. Nikdy nelži, vždy mluv pravdu!

www.komensky2020.cz

Pracovní list

Zlaté pravidlo

Práce ve třídě

A) Lístky s příslovími – pracovní list

Lekce 10

Výklad: str. 178

Kde bydlí nesvornost, vybírá činži smrt.

Co je v domě, to se počítá.

Co nejde silou, jde rozumem.

Jak zaseješ, tak sklidiš.

Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.

Jaká půjčka, taková oplátka.

Netup starého za mladou věrnost.

Pracovní list

Co můžu, ale nemusím

Práce ve třídě

Lekce 10

Výklad: str. 179

B) Texty bajek – pracovní list

Starý pes a jeho pán

Pes, věrně sloužící po celý život,
zchoulostivělý a obtížený stářím,
s tupými, vylámanými zuby,
neuhonil ani zajíce.
A když ho náhodou uchvátil,
ušák se mu snadno vytrhl.
A tak byl všude jen pro smích.
To nebylo myslivci vhod a začal ho bít,
jako by mu nebyval nikdy k užitku.

Pes rány snášel, ale jednou mu řekl:
Jsem starý a nemohoucí,
zuby mám vyžrané a vypadané,
ale za mlada jsem býval statný,
na lovu a honech užitečný,
žes mou udatnost mnohokrát chválil,
a nyní, sešlého, dovedeš jen hanit.
Prosím tě, buď tak dobrý a vzpomeň
na dávnou službu a činy,
udělám všechno, abys mou sešlost
nebral nyní jen ve zlém.

Severák a slunce

Severák a slunce se hádali,
kdo má větší moc.
Stanovili, že vyhraje ten,
kdo svlékne dole jdoucího poutníka.
Severák zadul, zjedovatěl,
a když se člověk zachumlal do kabátu,
zmohutněl a zledovatěl ještě víc.

Ale chodec, promrzající stále krutěji,
oblékal nové a nové šaty, až vítr ustoupil
a udělal místo slunci.
Slunce napřed lehce zaplálo,
a sotva poutník svlékl plášť,
zesílilo a stupňovalo žár,
až se vedrem zmořený muž celý odstrojil
a šel si zaplavat do řeky.

Lev a myš

V lese, kolem spícího lva,
rejdily myši
a jedna mu zavadila o hřívu.
Lev procitl a myš chytil.
Úpěnlivě prosila, aby se smiloval,
odpustil a zle nesoudil,
že to udělala jediná a nerada.
Lev moudře uvážil,
že pomsta na ubohé myši
by mu byla víc k necti než ke cti.
Zamhouřil oko a dal jí svobodu.
Slídilka vděčně poděkovala a odběhla.

Po několika dnech lev padl do tenat.
Sotva pochopil neštěstí,
začal řvát a zoufale naříkat.
Uslyšela ho myš a běžela vyzvědět,
co hrozného se mu stalo.
Když uviděla lva v síti,
zapištěla, aby se nebál,
že mu oplatí dobrotu a trápení ho zbaví.
Prohlédla past, kousla do provazů,
rozhryzala uzly,
přehryzala spojovací oka,
lva vysvobodila a vesele utekla do lesa.

Poznámka: Nůžky naznačují navrhované rozstřížení textu, které má motivační charakter, cílem je přivést žáky k pozornějšímu čtení a zamyšlení se nad obsahem. Můžete je však upravit podle možností i schopností skupiny.

Pracovní list **Texty bajek** – pokračování.

Liška a čáp

Liška pozvala čápa na večeři,
a když přišel,
podala mu řídkou kaši
na mělkém talíři.
Sama labužnický lízala,
ale čáp si nemohl ani zobnout
a musel o hladu domů.

Zakrátko pozval čáp lišku
a předložil jí nejvybranější pochoutku
ve vysoké láhvi s úzkým hrdlem.
Spokojeně vyzobával jídlo
a pobízel přítelkyni, aby si nechala
chutnat.
Liška jeho lest prokoukla,
avšak nezbylo jí nic než sušit hubu.
Jak jsi obšťastnila mne,
hostím já tebe, řekl čáp,
dobře víš, že hanba hanbou,
půjčka oplátkou se platí.

Mravenec a holubice

Žíznivý mravenec
přišel k pramenité studánce
a chtěl se napít.
Ale proud ho strhl a začal tonout.
Viděla to holubice,
ulomila větévku a hodila ji do vody.
Mravenec se na ni vydrápál
a zachránil si život.

Zanedlouho potom
líčil ptáček na holubici vějičku.
Spatřil to mravenec
a v okamžiku, kdy ji mohl chytit,
štípl čížbáře do nohy.
Muž zlostně zaklel
a praštil vějičkou o zem.
Holubice se vyplašila a uletěla.

Řezník a beran

Mezi stádo kozlů a beranů
přišel řezník.
Chodil, vybíral, chytal nejlepší,
ale oni stáli jako buchty
a žádný ani nezabečel.
Ani když viděli, jak jednoho vybral
a klidně podřízl, nedostali strach.
Co je nám do toho, koho chytil,
přikyvoval jeden druhému,
ať s ním vyvádí, co umí.

Řezník nelenil a zabíjel dál,
až došlo na posledního.
Je to naše chyba, dobře nám tak,
vzdychl beran pod ostrím,
kdybychom byli táhli za jeden provaz,
nemuseli jsme skončit v krvi a polykat
prach, byl jsi proti nám sám a mohli
jsme tě utrkat k smrti nebo roznést
na kopytech, tak by tě přešla chuť
přijít s nožem.

Stařena a lékař

Jednu stařenu bolely oči
a ztrácela zrak.
Zavolala lékaře a dohodla se s ním,
jestliže ji vyléčí,
dostane zapláceno,
když nevyлéčí, neobdrží nic.
Doktor souhlasil,
navštěvoval nemocnou každý den,
namazal oči mastí, obvázal,
a kdykoli odcházel,
sebral a odnesl, co mu padlo do ruky.

Stařena poznala,
že by ji dřív nadobro okradl
než uzdravil, a léčení přerušila.
Ale lékař žádal smlouvenou odměnu
a přivedl si svědky, aby dokázal,
jak dobře nyní stařena vidí.
„Vidím mnohem hůř než dřív,
neboť tehdy jsem v bytě viděla
mnoho drahého nádobí,“ řekla žena,
„když mi vrátil zrak, jak to, že to tu
nevidím?“

Pracovní list

Pravidla

Práce ve třídě

A) Úkoly pro auta – pracovní list

Lekce **11**

Výklad: str. 183

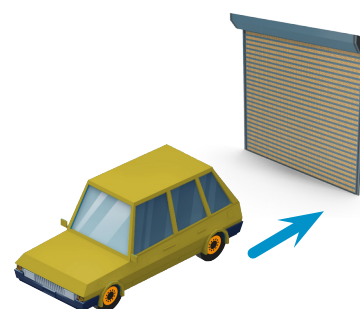
JSI AUTO NA
VYHLÍDKOVÉ JÍZDĚ.
CO NEJPOMALEJI
PROJÍŽDĚJ TŘÍDOU.

JSI NÁKLADNÍ AUTO
A MÁŠ ZA ÚKOL
CO NEJRYCHLEJI
PŘEVÉZT ZBOŽÍ OD
DVEŘÍ K OKNU.

POTŘEBUJEŠ
ZACOUVAT DO
GARÁŽE (K TABULI).

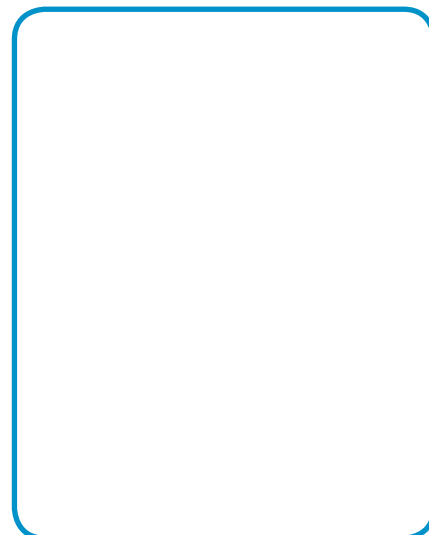
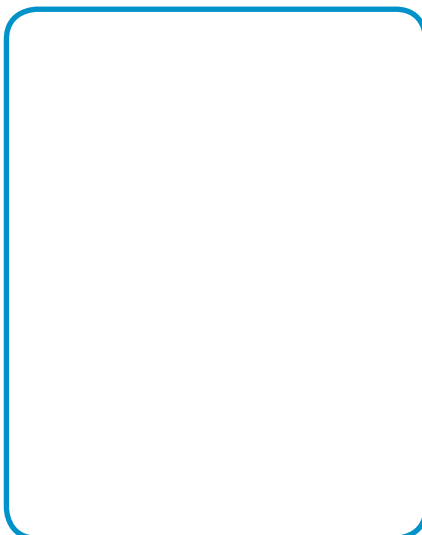
JSI RYCHLÉ
SPORTOVNÍ AUTO.
UKAŽ, CO UMÍŠ,
A OBJEĎ TŘI
KOLEČKA KOLEM
TŘÍDY.

JSI TRAKTOR,
KTERÝ ORÁ POLE.

JSI SANITKA S PACI-
ENTEM, POSPÍCHÁŠ
DO NEMOCNICE
(PRAVÝ ZADNÍ
ROH TŘÍDY)...

Pravidla

Pracovní list

Práce ve třídě

Lekce 11

Výklad: str. 185

B) Malý společenský kvíz – pracovní list

Malý společenský kvíz

1. Kdo pozdraví jako první?

a) ☐ muž ženu	e) ☐ nadřízený podřízeného
b) ☐ žena muže	f) ☐ podřízený nadřízeného
c) ☐ starší mladšího	g) ☐ hostitel hosta
d) ☐ mladší staršího	h) ☐ host hostitele

2. Kdo podává ruku jako první?

a) ☐ muž ženě	e) ☐ nadřízený podřízenému
b) ☐ žena muži	f) ☐ podřízený nadřízenému
c) ☐ starší mladšímu	g) ☐ hostitel hostu
d) ☐ mladší staršímu	k) ☐ host hostiteli

3. Kdo nabízí tykání?

a) ☐ muž ženě	e) ☐ nadřízený podřízenému
b) ☐ žena muži	f) ☐ podřízený nadřízenému
c) ☐ starší mladšímu	g) ☐ hostitel hostu
d) ☐ mladší staršímu	k) ☐ host hostiteli

4. Na ulici jde žena muži:

- a) ☐ po pravici
b) ☐ po levici

5. Skákání do řeči:

- a) ☐ lze tolerovat, pokud víte, že si mluvčí evidentně vymýšlí
b) ☐ je společensky naprosto odsouzeníhodné

6. Dobře vychovaný muž nikdy neopomene vzít ženě kabelku:

- a) ☐ ANO
b) ☐ NE

7. V jakém pořadí budou vcházet do restaurace žena a dva muži? (napíšte)

.....

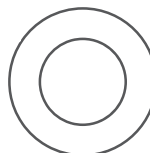
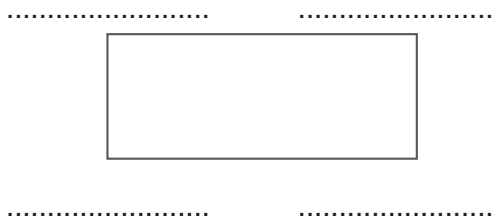
8. V autě je nejčestnější místo:

a) ☐ řidiče	c) ☐ vedle řidiče
b) ☐ vlevo vzadu	d) ☐ vpravo vzadu

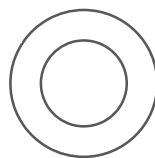
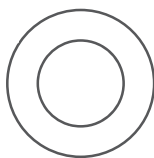
9. Při stolování (zvolte správnou variantu):

- a) ☐ ke stolu usedáme čistí a upravení
 b) ☐ začínáme jíst hned, jakmile jsme obslouženi
 c) ☐ při více chodech odebíráme přiložené příbory směrem od talíře
 d) ☐ mlaskáme, dáváme tak najevo, že nám chutná
 e) ☐ můžeme mluvit s plnou pusou
 f) ☐ pokud nejíme, máme ruce položené na klíně
 g) ☐ nepoužitý ubrousek odkládáme vlevo
 h) ☐ odcházíme, jakmile dojíme
 i) ☐ čestné místo je napravo zády ke zdi

10. Dokreslete, jak bude vypadat prostřený stůl s talířem, sklenicí, příborem, ubrouskem a talířem na pečivo:**11. Doplněte zasedací pořádek u stolu – babička, dědeček, maminka, tatínek:****12. Dokreslete příbory:**

a) budu ještě v jídle pokračovat

a) nebudu již v jídle pokračovat

13. Škrtněte nesprávnou variantu:

- a) Do kina chodíme včas / můžeme přijít pozdě.
 b) Do divadelního sálu vstupuje první muž / žena.
 c) Mobilní telefon v kině vypneme / nemusíme vypínat.
 d) Do řady sedadel vstupuje první muž / žena.
 e) Žena sedí po pravici / po levici muže.
 f) Na krajním sedadle sedí muž / žena.
 g) Když žena stojí, muž může / nemůže sedět.
 h) Muž může / nemůže nechat dámu samotnou v hledišti.
 i) Napřed se do tramvaje nastupuje / nejprve se z tramvaje vystupuje.
 j) Obsluha v restauraci přichází zprava / zleva.

14. Pečivo:

- a) ☐ ukusujeme   b) ☐ krájíme   c) ☐ lámeme a vkládáme do úst

Jak hodnotíte své znalosti etikety?
Vyberte si zmrzlinu, která odpovídá svou velikostí.

Pracovní list

Pravidla

Práce ve třídě

C) Faux pas – pracovní list

Lekce **11**

Výklad: str. 188

Seznamování, představování, podávání ruky**V restauraci****Na ulici****Dopravní prostředky****Kino, divadlo****Hostina****Mobil, video****Návštěva****Žádost o ruku****Ředitel – zaměstnanec**

Co chci, to dokážu

Práce ve třídě

Posiluji svoji vůli – pracovní list

Lekce 12

Výklad: str. 190

Posiluji svoji vůli

Zvolená činnost: .....

	1. den	2. den	3. den	4. den	5. den	6. den	7. den
<i>Dovednost jsem trénoval/a několikrát denně. Zaznamenejte kolikrát.</i>							
<i>Cvičení mě (ne)bavilo. Zaznamenejte škálou.</i>							
<i>Ke cvičení mě motivovalo... Zaznamenejte číslem motivace.</i>							
<i>Mám pocit, že se zlepšuji/nezlepšuji. Zaznamenejte ANO/NE.</i>							
Doplňte vlastní prožitky a zážitky.							

Hodnocení škálou 1–5:

- 1 ..... cvičení mě bavilo
- 2 ..... cvičení mě spíše bavilo
- 3 ..... cvičení mě spíše nebavilo
- 4 ..... cvičení jsem dělal/a jenom z povinnosti
- 5 ..... cvičení jsem se nedonutil/a udělat

Motivace:

- 1 ..... myšlenka na zlepšení dovednosti
- 2 ..... chci být nejlepší (nechci být nejhorší)
- 3 ..... pocit splněního úkolu
- 4 ..... sladká odměna
- 5 ..... jiná motivace, запиšte jaká

Posiluji svoji vůli

Zvolená činnost: .....

	1. den	2. den	3. den	4. den	5. den	6. den	7. den
<i>Dovednost jsem trénoval/a několikrát denně. Zaznamenejte kolikrát.</i>							
<i>Cvičení mě (ne)bavilo. Zaznamenejte škálou.</i>							
<i>Ke cvičení mě motivovalo... Zaznamenejte číslem motivace.</i>							
<i>Mám pocit, že se zlepšuji/nezlepšuji. Zaznamenejte ANO/NE.</i>							
Doplňte vlastní prožitky a zážitky.							

Hodnocení škálou 1–5:

- 1 ..... cvičení mě bavilo
- 2 ..... cvičení mě spíše bavilo
- 3 ..... cvičení mě spíše nebavilo
- 4 ..... cvičení jsem dělal/a jenom z povinnosti
- 5 ..... cvičení jsem se nedonutil/a udělat

Motivace:

- 1 ..... myšlenka na zlepšení dovednosti
- 2 ..... chci být nejlepší (nechci být nejhorší)
- 3 ..... pocit splněního úkolu
- 4 ..... sladká odměna
- 5 ..... jiná motivace, запиšte jaká

Pracovní list

Na sympoziu

Práce ve třídě

Na sympoziu – pracovní list

Lekce **13**

Výklad: str. 197

Kartičky použijte pro rozdělení žáků do skupin.

čurbesajda

hádavka

zápal švindlu

lakomnice

ještěchvilkína

kruťák

toměnebavína

šuškanda

akutní zánět
sebevědomíny

lenora

snížená hladina
ochotidy

lhavice

Pracovní list

Dobít baterky

Práce ve třídě

A) Honička baterková – pracovní list

Lekce 18

Výklad: str. 215

Pracovní list

Dobít baterky

Práce ve třídě

B) Diplom – pracovní list

Lekce 18

Výklad: str. 217

DIPLOM

.....
oslovení

jsi opravdu talent na

.....
oblast

Pro rozvoj tvého talentu ti doporučuji

.....
V ..... dne ....
Ocenění uděluje .....

Pracovní list

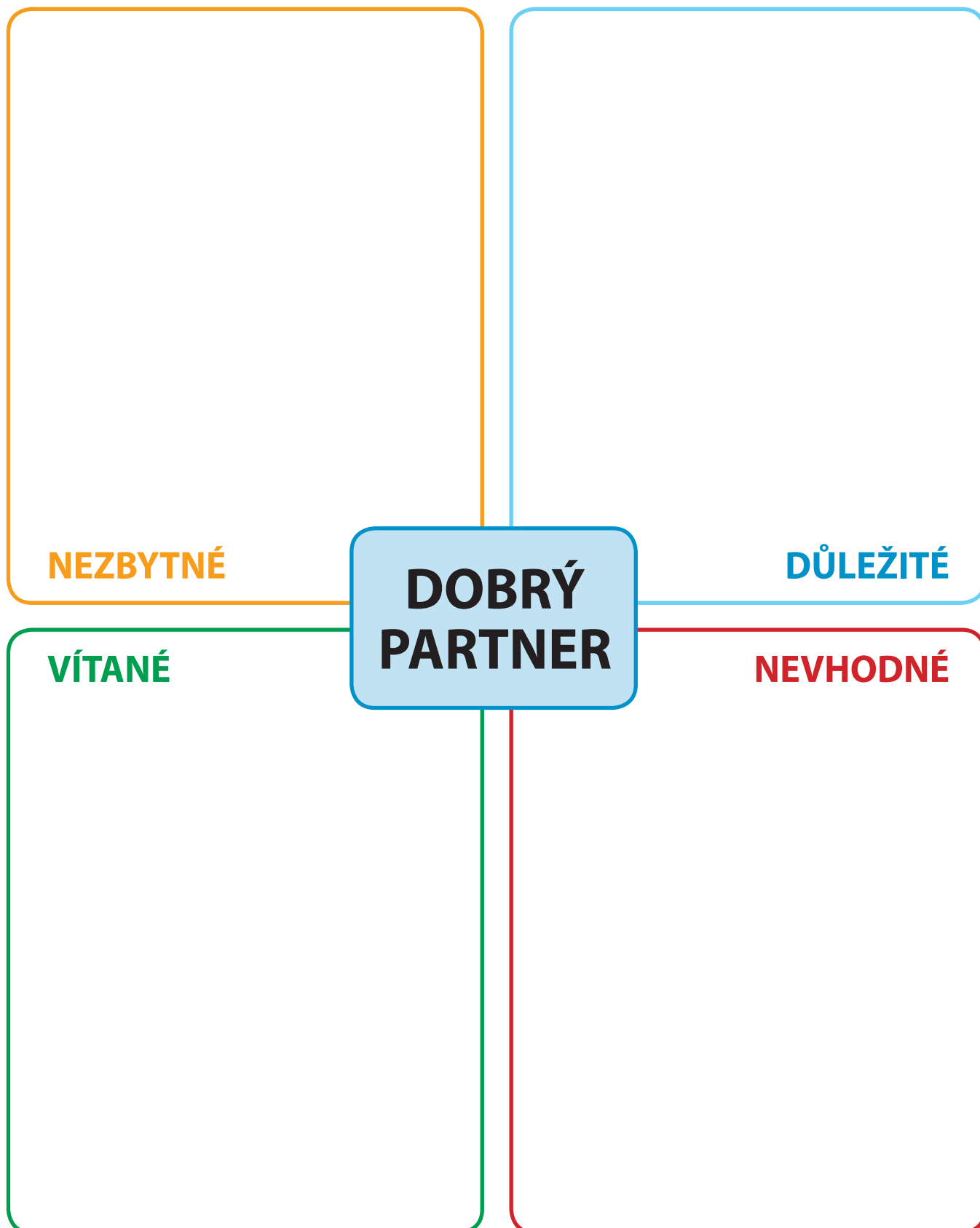
Kdo mě bude potřebovat

Práce ve třídě

Dobrý partner – pracovní list

Lekce **19**

Výklad: str. 221

Pracovní list

Do boje s větrnými mlýny

Práce ve třídě

Lekce 22

Dotazník: Postoje k whistleblowingu – pracovní list

Výklad: str. 238

Dotazník: Postoje k whistleblowingu

1. Představte si situaci, že byste se v budoucnu dozvěděl/a, že se váš nadřízený nebo zaměstnavatel dopustil závažného porušení zákonů nebo předpisů, které by vedlo k ohrožení zdraví, bezpečnosti, majetku nebo neprávem znevýhodňovalo některé osoby. Jak byste se v takové situaci choval/a?
  - a) ☐ Zkonzultoval/a bych tuto skutečnost s kolegy a požádal/a je o názor.
  - b) ☐ Obrátil/a bych se na svého nadřízeného nebo vedení organizace.
  - c) ☐ Nezabýval/a bych se tím.
  - d) ☐ Obrátil/a bych se na jiný státní úřad, nevládní organizaci nebo odborníka.
  - e) ☐ Obrátil/a bych se na policii.
  - f) ☐ Jiná odpověď.
2. Představte si, že jste zaměstnancem významné státní galerie umění. Zjistíte, že se váš nadřízený (ředitel galerie) chystá podepsat nevýhodnou smlouvu o pronájmu galerie s reklamní agenturou. Agentura by podle smlouvy platila velmi nízký nájem. Ředitel na vaše upozornění nereaguje. Co v této situaci uděláte?
  - a) ☐ Budu se nadřízeného dále snažit přesvědčit o tom, že je smlouva nevýhodná. Nic jiného ale neučiním.
  - b) ☐ Obrátím se přímo na správní radu nebo zřizovatele galerie.
  - c) ☐ Pokud předchozí nepomůže, anonymně informaci zveřejním.
  - d) ☐ Nebudu se problému dále věnovat.
  - e) ☐ Pokud předchozí možnosti nepomůžou, zveřejním informaci pod svým jménem.
  - f) ☐ Jiná odpověď.
3. Jaká z následujících vět vystihuje to, co si myslíte o člověku, který na problém veřejně či anonymně upozorní?
  - a) Jsou potřeba. Bez nich by bylo problémů ještě více. ☐ ANO / ☐ NE
  - b) Často špatně skončí. ☐ ANO / ☐ NE
  - c) Mnoho toho svým postupem nezmůžou. ☐ ANO / ☐ NE
  - d) Jsou odvážní, někdy skoro hrdinové. ☐ ANO / ☐ NE
  - e) Sledují svůj osobní prospěch i na úkor ostatních nebo zaměstnavatele. ☐ ANO / ☐ NE
  - f) Nevědí, co dělají. ☐ ANO / ☐ NE
  - g) Dělají za každou cenu problémy, často jsou to blázni. ☐ ANO / ☐ NE

Poznámka: U této otázky odpovídají respondenti na všechny varianty. Pokud dojde k vytváření grafu, lze doporučit sloupcový graf.

(Zdroj: Whistleblowing a ochrana oznamovatelů v České republice)

Práce ve třídě

Lekce 23

A) Etapy vývoje života člověka – pracovní list

Výklad: str. 242

Etapy vývoje života člověka

	období	Sigmund Freud	Erik H. Erikson	Jean Piaget	Lawrence Kohlberg
do	prenatální	vývoj pudového života	psychosociální vývoj	kognitivní vývoj	mravní vývoj
6. týden 1 roku	novorozenecké kojenecké	1. orální – požitky vyvolává aktivita spojená s ústy, dítě je egocentrické, neodlišuje sebe od okolního světa.	1. základní důvěra × nedůvěra – pokud dítě v rodině přijímá pravou lásku, vytvoří se základní důvěra. Ctnost: naděje .	1. senzomotorický – myšlení jen senzorické (chuť, hmat...) a motorické chování; myšlení typu „pokus-omyl“ a „sejde z očí“...	I. předkonvenční morálka 1. stadium – zjišťuje, že zlé je to, co je trestáno, a naopak, 2. stadium – jedná ve shodě se zákazy a příkazy, tedy tak, aby se vyhnul nepříjemnostem.
2 let 3 let 4 let 6 let	batolecí předškolní	2. anální – výchova k tělesné čistotě; nedovést dítě ke studu. 3. falický – pozornost k pohl. orgánům (stimulace); identifikace s rodičem stejného pohlaví.	2. autonomie × zahanbená nejistota – vrozená tendence zdůrazňovat své já, nereflexkovaně („já sám“ – období vzdoru). Ctností je vůle . 3. iniciativa × pocit viny – objevuje se „svědomí“. Dítě začíná vnímat „vnitřní hlas“, který jeho skutky schvaluje nebo odsuzuje. Ctností je cílevědomost .	2. předoperační myšlení – voda z jedné sklenice do jiné, úzké a vysoké -> dítě bude tvrdit, že v té druhé je vody více => není schopno vidět své okolí z jiné než ze své vlastní perspektivy.	
7 let 12 let	mladší školní věk	4. latence – ustupují sexuální tužby a zájmy; období relativní stability; osvojování nových poznatků a zapojování se do aktivit skupiny.	4. snaživost × komplex méněcennosti – věk rozhodující pro získání zkušeností, vlastní zdatnosti, kompetence (předpoklad autonomie). Úspěch vyvolává radost, neúspěch pocit méněcennosti. Ctností je kompetence .	3. konkrétní operace – schopnost přemýšlet o tom, jak se věci mění; používání logiky u věcí, s nimiž má konkrétní zkušenost, nedokáže zacházet s abstraktními pojmy.	II. konvenční morálka 3. stadium – hodné dítě, 4. stadium – kritérium správnosti je plnění povinn. (odměna); přijímá hledisko jiných.
13 let 16 let 22 let 23 let 32 let 33 let 48 let 49 let 65 let 66 let	dospívání – pubescence adolescence mladší dospělost střední dospělost starší dospělost stáří – časné – vysoké	5. genitální – znovuobjevení sexuálních tužeb; není egocentrická zaměřenost; učí se lásku nejen vyžadovat, ale i poskytovat ve vzájemně uspokojivém vztahu.	5. identita × zmatení rolí – hledání odpovědí na otázky: „Kdo jsem já?“, „Jaký je smysl mého života?“, „Jak se jevím ostatním ve srovnání s tím, co sám o sobě cítím?“. Ctností je věrnost , která je jakýmsi vyšším stupněm důvěry (předpokládá základní důvěru a odvahy k životu). 6. intimita × izolace – rozhoduje se o tom, zda se rozhodne navázat přátelské a trvalé vztahy, anebo zvolí únik do samoty. Ctnost – láska . 7. generativita (tvořivý život) × stagnace . Generativita = ochota převzít odpovědnost, nacházet tvořivá řešení problémů a starat se o druhé. Stagnace = život zredukovaný na vegetování. Ctností je pečování . 8. integrita (naplněný život) × zoufalství . Integrita = přijetí vlastního života (= nemohl proběhnout jinak). Ctností je moudrost .	4. formální operace – používá abstraktní myšlení; dokáže vytvářet domněnky, které nejsou opřeny o reálnou skutečnost, jsou pouze možné, až fantastické a srovnává skutečné s myšleným; schopnost kriticky hodnotit lidské chování, srovnávat se s normami a ideály.	III. postkonvenční morálka 5. stadium – orientace na morálku sociální dohody, 6. stadium – orientace na zvnitřněné všeobecně platné etické principy.

Pracovní list

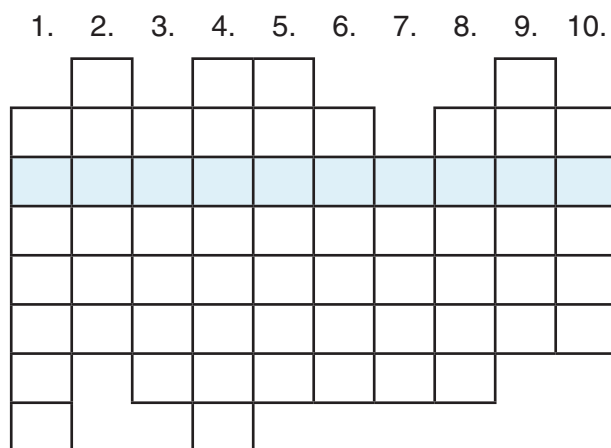
Předané hodnoty

Práce ve třídě

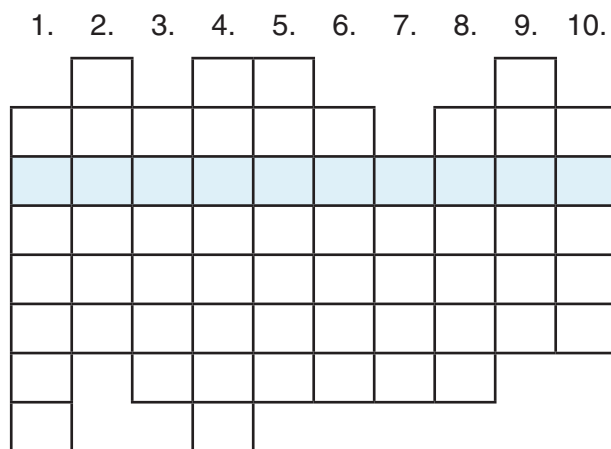
Křížovka – pracovní list

Lekce 24

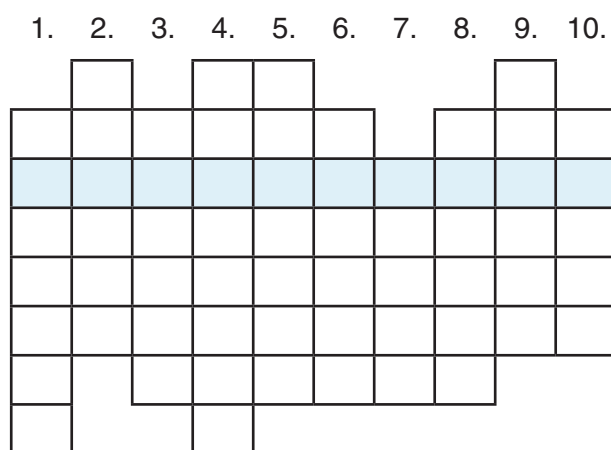
Výklad: str. 248

Tajenka: **Významná hodnota**

1. vnitřní hlas v nás
2. proces hledání něčeho nového
3. mít spolu něco společně
4. jít za svým cílem
5. svoboda
6. etapa vývoje jedince
7. mínění
8. vztah k něčemu
9. odtažitost
10. morálka v praxi

Tajenka: **Významná hodnota**

1. vnitřní hlas v nás
2. proces hledání něčeho nového
3. mít spolu něco společně
4. jít za svým cílem
5. svoboda
6. etapa vývoje jedince
7. mínění
8. vztah k něčemu
9. odtažitost
10. morálka v praxi

Tajenka: **Významná hodnota**

1. vnitřní hlas v nás
2. proces hledání něčeho nového
3. mít spolu něco společně
4. jít za svým cílem
5. svoboda
6. etapa vývoje jedince
7. mínění
8. vztah k něčemu
9. odtažitost
10. morálka v praxi

Pracovní list

Kde domov můj

Práce ve třídě

Lekce **25**

Výklad: str. 254

A) Citáty o domovu a vlasti – pracovní list

„Cestování je krásná věc, jestliže máme domov a kam se vrátit.“

Irwin Shaw

„Domov není místo, kde bydlíš, ale místo, kde ti rozumějí.“

Christian Morgenstern

„Žádné místo ti nemá být milejší než vlast.“

Marcus Tullius Cicero

„Život je břímě, když ti, které máme rádi, mají jiné, jež staví na první místo. Když nemáme na světě koutek, do něhož můžeme utéct se svou osamělostí.“

Bertrand Russell

„Na první místo klást prospěch vlasti, pak rodičů, teprve na třetí místo prospěch vlastní.“

Gaius Lucilius

„Není příjemnější místo než domácí křeslo.“

Marcus Tullius Cicero

„Vlast není místo, vlast je pocit.“

Herbert Grönemeyer

„Neptejte se, co vlast může udělat pro vás, ptejte se, co vy můžete udělat pro vlast.“

John Fitzgerald Kennedy

„Celý svět je naší společnou vlastí.“

Erasmus Rotterdamský

Pracovní list

Kde domov můj

Práce ve třídě

Lekce **25**

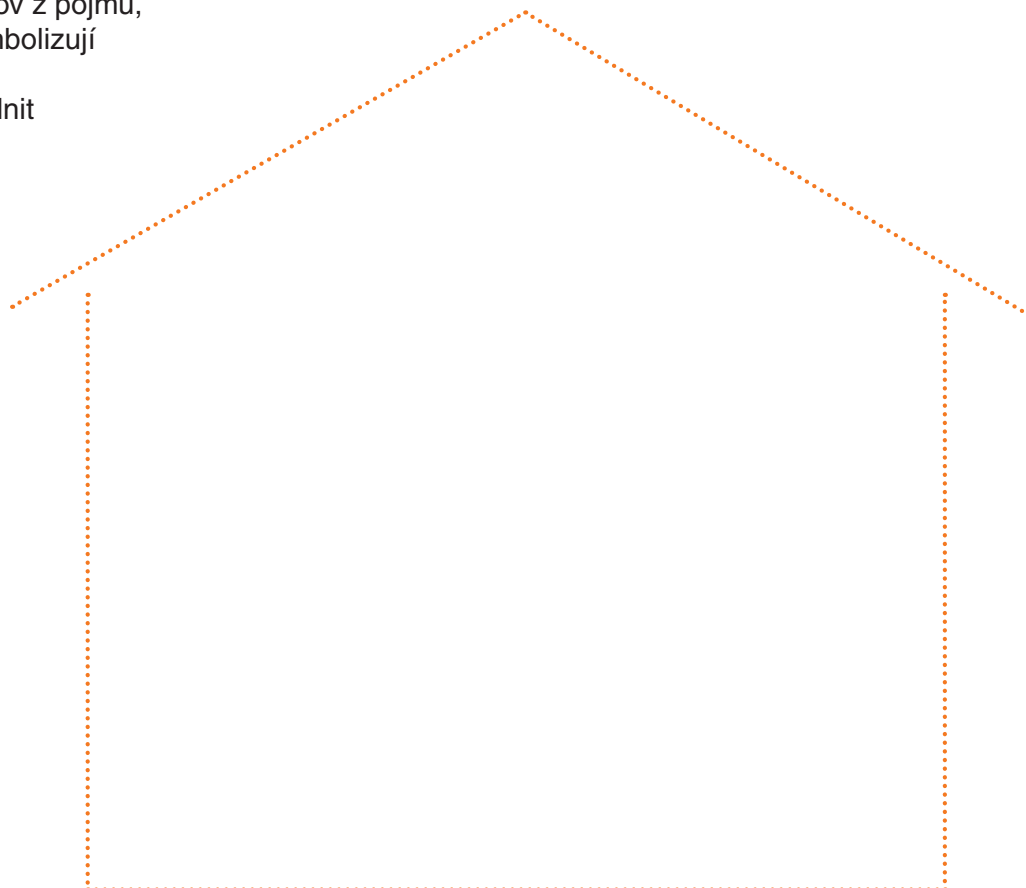
Výklad: str. 254

Tak dej cihlu k cihle – pracovní list

Tak dej cihlu k cihle

Sestavte domov z pojmů,
které vám symbolizují
domov...

Můžete si doplnit
i pojmy další.

maminka	lednička	zázemí	televize	dědeček	pes
zahrada	bezpečí	okno	tatínek	jídlo	kočka
postel	vana	sourozenci	počítač	koberec	babička
krb	stůl	klid	pohoda	láska	peřina

Pracovní list

Přiletěla holubice

Práce ve třídě

Válka a mír – pracovní list

Lekce 26

Výklad: str. 258

Válka a mír

1. Co všechno můžeme dělat, protože žijeme v míru?
2. Proč je na našem území již poměrně dlouho mír?
3. Která lidská vlastnost je příčinou toho, že lidé chtějí válčit?
4. Kvůli čemu nejčastěji začnou války?
5. Kterou válku v historii lidstva považujete za nejhorší?
6. Kterou zbraň považujete za nejhorší?
7. Jak by asi dopadla 3. světová válka?
8. Hrozí na našem území teroristické útoky? Proč?
9. Má náš stát posílat vojáky na pomoc do válečných konfliktů v cizích zemích?
10. Potřebujeme armádu?
11. Měla by být povinná vojenská služba? Pro koho?
12. Jak by se změnil váš život, kdyby byla na našem území válka?

Válka a mír

1. Co všechno můžeme dělat, protože žijeme v míru?
2. Proč je na našem území již poměrně dlouho mír?
3. Která lidská vlastnost je příčinou toho, že lidé chtějí válčit?
4. Kvůli čemu nejčastěji začnou války?
5. Kterou válku v historii lidstva považujete za nejhorší?
6. Kterou zbraň považujete za nejhorší?
7. Jak by asi dopadla 3. světová válka?
8. Hrozí na našem území teroristické útoky? Proč?
9. Má náš stát posílat vojáky na pomoc do válečných konfliktů v cizích zemích?
10. Potřebujeme armádu?
11. Měla by být povinná vojenská služba? Pro koho?
12. Jak by se změnil váš život, kdyby byla na našem území válka?

Pracovní list

Patří nám svět?

Práce ve třídě

A) Napiš dopis přírodě – pracovní list

Lekce 27

Výklad: str. 263

Milá přírodo, chtěl/a bych ti napsat

Pracovní list

Patří nám svět?

Práce ve třídě

B) Odpověď přírody člověku – pracovní list

Lekce 27

Výklad: str. 263

Milý člověče

Pracovní list

Chudoba je věcí všech

Práce ve třídě

Životabáseň – pracovní list**Lekce 29**

Výklad: str. 275

Životabáseň

Jsem .....

.....

.....

Každý den vídám: .....

Každý den slýchám: .....

Sním o: .....

Chci: .....

Bojím se: .....

Nesnáším: .....

Miluji: .....

Toužím: .....

Životabáseň

Jsem .....

.....

.....

Každý den vídám: .....

Každý den slýchám: .....

Sním o: .....

Chci: .....

Bojím se: .....

Nesnáším: .....

Miluji: .....

Toužím: .....

Moje možnosti

Pracovní list

Práce ve třídě

Lekce **30**

Bouda, která krmí milion dětí – pracovní list

Výklad: str. 283

Bouda, která krmí milion dětí	Před čtením		Po čtení		Doloženo z textu	
	ANO	NE	ANO	NE	ANO	NE
1. Mnoho dětí v Malawi místo chození do školy musí pracovat.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Děti mají lepší školní výsledky, protože nejsou přejedené.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Malawi trpí nedostatkem jídla.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Velká část dětí v rozvojovém světě má růstové problémy.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Mezi negramotností a chudobou neexistuje žádná spojitost.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Obyvatelé Malawi potřebují přímou finanční pomoc.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Bouda, která krmí milion dětí

Edward nebyl zdaleka jediný, kdo při vyučování chyběl. Zhruba 30 procent školou povinných dětí v Malawi do školy vůbec nechodilo, i když pro všechny existovala volná místa. Nutnost hledat zdroje živobytí, pěstovat něco k jídlu, vykonávat placenou příležitostnou práci a starat se o umírající rodiče nebo o mladší sourozence jim bránila ve vzdělávání. A i když se do školy přihlásily, často se na učení nedokázaly soustředit, protože je trápil hlad, anebo docházely jen někdy, protože byly často nemocné. Hladové a podvyživené děti nemůžou být dobrými žáky a mnohé z nich, podobně jako Edward, ani nikdy neměly příležitost to vyzkoušet.

Až třetina všech dětí, které každý rok ve světě zemřou, umírá na nemoci způsobené hladem. Hlad a podvýživa jsou i v 21. století největší zdravotní hrozbou a působí úmrtí častěji než AIDS, malárie a tuberkulóza dohromady.

Příčinou hladu je chudoba a příčinou chudoby je hlad. Lidé netrpí chronickým hladem kvůli nedostatku jídla, ale proto, že si jídlo nemůžou dovolit koupit. Svět produkuje mnohem víc jídla, než kolik by všem lidem stačilo. I uprostřed tak zoufalého hladomoru by se Edward, pokud by měl peníze, mohl vydat do města a koupit tam pro svou rodinu jídlo. On ale peníze neměl, a tak všichni hladověli.

Chronicky vyhladovělé děti se nemůžou vyvíjet tělesně ani duševně, nedokážou se učit ve škole a z těchto důvodů jsou v dospělosti připraveny o možnost produktivně pracovat a uživit rodinu. Nemůžou žít nezávisle a důstojně, jak po tom každý člověk touží. V rozvojovém světě je 43 procent dětí zakrslých. Po zbytek života zůstanou menší, než by měly být (a tento zbytek života bude možná velice krátký, vezmeme-li v potaz odhady, podle nichž každý den umírá hladem a na nemoci s ním související osmnáct tisíc dětí), přičemž zhruba sedm set sedmdesát milionů negramotných dospělých svádí takřka beznadějný boj o to, aby si vydělali dostatek k přežití.

První, co hladovějící dítě potřebuje, je jídlo. To ví každý člověk. Ke skutečnému vítězství nad chronickým hladem je očividně nezbytný také dar alespoň základního vzdělání. Jak se mají naučit zavlažovat své políčko, používat hnojiva nebo diverzifikovat pěstované plodiny, když neumějí číst a psát? Jak se mají věnovat jiným výdělečným činnostem, než je pěstování potravin pro vlastní potřebu, a vytvářet tak nějaké bohatství? Jak můžou negramotní lidé vést svou vládu k zodpovědnosti? Jak se můžou bránit korupci? Nebo bojovat s šířením HIV/AIDS? A jak lze reagovat na další vážné zdravotní problémy, když není pro děti, které teprve rostou, v první řadě zajištěno jídlo?

(MacFarlane-Barrow, 2017, s. 128–130)

Pracovní list

Prameny živé vody

Práce ve třídě

Lekce **31**

Výklad: str. 296

Jedenadvacet otázek pro stanovování a průběžnou kontrolu cílů –
pracovní list

.....

Jedenadvacet otázek pro stanovování a průběžnou kontrolu cílů

1. Co bys rád/a dělal/a, vlastnil/a, čeho bys rád/a dosáhl/a?
2. Co bys chtěl/a, aby se stalo?
3. Co bys rád/a dělal/a lépe?
4. Na co bys měl/a rád/a více času? ... více peněz?
5. Co bys ještě chtěl/a od života?
6. Jaká jsou tvá nesplněná přání?
7. Co tě v poslední době rozzlobilo?
8. Co ti přivodilo napětí, úzkost?
9. Na co sis stěžoval/a?
10. Jaká nedorozumění jsi měl/a?
11. S kým by sis rád/a lépe rozuměl/a?
12. Jaké změny, ať už k lepšímu, nebo k horšímu, cítíš v postojích lidí kolem sebe?
13. K čemu bys rád/a ostatní přiměl/a?
14. Jaké změny budeš muset uskutečnit?
15. Co trvá příliš dlouho?
16. Čím plýtváš?
17. Co je příliš složité?
18. Jaké máš zábrany, co tě přivádí do úzkých?
19. V jakém smyslu jsi nevýkonný/nevýkonná?
20. Co tě ubíjí?
21. Co bys rád/a lépe zorganizoval/a?

(Canfield, Wells, 1997)

Prameny živé vody

Práce ve třídě

Lekce 31

Lady Gaga a Bradley Cooper – Shallow – pracovní list

Výklad: str. 303

Text písně v originále a český překlad

Shallow

Tell me somethin' girl
Are you happy in this modern world?
Or do you need more?
Is there somethin' else you're searchin' for?

I'm falling
In all the good times I find myself longin' for change
And in the bad times I fear myself
Tell me something boy
Aren't you tired tryin' to fill that void?
Or do you need more?
Ain't it hard keeping it so hardcore?

I'm falling
In all the good times I find myself longing for change
And in the bad times I fear myself

I'm off the deep end, watch as I dive in
I'll never meet the ground
Crash through the surface, where they can't hurt us
We're far from the shallow now

In the shallow, shallow
In the shallow, shallow
In the shallow, shallow
We're far from the shallow now

Wooaaaaah
Woaaaaaaaaaaaaah

I'm off the deep end, watch as I dive in
I'll never meet the ground
Crash through the surface, where they can't hurt us
We're far from the shallow now

In the shallow, shallow
In the shallow, shallow
In the shallow, shallow
We're far from the shallow now

Pod povrchem

Řekni, má milá,
jsi šťastná v tomto moderním světě?
Nebo žádáš víc?
Něco jinak, hlubší, jiný cíl?

Podléhám,
když vše je fajn, já cítím, volám po změně.
A je-li nejhůř, tak se děsím.
Řekni, můj milý,
jsi-li znaven plnit prázdný pár?
Zasloužíš si víc?
Jak je těžký únik z trýznění?

Podléhám,
když vše je fajn, já cítím, volám po změně.
A je-li nejhůř, tak se děsím.

Riskuju všechno, jdu Ti naproti,
nechci se probudit,
padáme spolu, nemůžou nás mít.
Nelze to vrátit vzad.

Pokračovat s Tebou, jít dál,
s Tebou, jít dál,
pokračovat s Tebou.
Nechceme vrátit čas.

Aaaaaaaah
Aaaaaaaah

Riskuju všechno, jdu Ti naproti,
nechci se probudit,
padáme spolu, nemůžou nás mít.
Nelze to vrátit vzad.

Pokračovat s Tebou, jít dál,
s Tebou, jít dál,
pokračovat s Tebou.
Nechceme vrátit čas.

Lady Gaga a Bradley Cooper:
– Shallow (3:45 min.)

Pracovní list

Kam kráčím?

Práce ve třídě

Lekce **32**

Výklad: str. 305

Zásadní hodnoty mého života – pracovní list

Zásadní hodnoty mého života

Z následujících hodnot vyber pět, které jsou pro tebe a tvůj život zásadní.

☐ angažovanost	☐ zodpovědnost	☐ pocit sounáležitosti	☐ soukromí
☐ pravdomluvnost	☐ mír	☐ čestnost	☐ cílevědomost
☐ tolerance	☐ bohatství	☐ úspěch	☐ moudrost
☐ svoboda	☐ víra	☐ přátelství	☐ moc
☐ lidská důstojnost	☐ zdraví	☐ štědrost	☐ pokora
☐ rodina	☐ disciplína		

Zásadní hodnoty mého života

Z následujících hodnot vyber pět, které jsou pro tebe a tvůj život zásadní.

☐ angažovanost	☐ zodpovědnost	☐ pocit sounáležitosti	☐ soukromí
☐ pravdomluvnost	☐ mír	☐ čestnost	☐ cílevědomost
☐ tolerance	☐ bohatství	☐ úspěch	☐ moudrost
☐ svoboda	☐ víra	☐ přátelství	☐ moc
☐ lidská důstojnost	☐ zdraví	☐ štědrost	☐ pokora
☐ rodina	☐ disciplína		

Zásadní hodnoty mého života

Z následujících hodnot vyber pět, které jsou pro tebe a tvůj život zásadní.

☐ angažovanost	☐ zodpovědnost	☐ pocit sounáležitosti	☐ soukromí
☐ pravdomluvnost	☐ mír	☐ čestnost	☐ cílevědomost
☐ tolerance	☐ bohatství	☐ úspěch	☐ moudrost
☐ svoboda	☐ víra	☐ přátelství	☐ moc
☐ lidská důstojnost	☐ zdraví	☐ štědrost	☐ pokora
☐ rodina	☐ disciplína		

Zásadní hodnoty mého života

Z následujících hodnot vyber pět, které jsou pro tebe a tvůj život zásadní.

☐ angažovanost	☐ zodpovědnost	☐ pocit sounáležitosti	☐ soukromí
☐ pravdomluvnost	☐ mír	☐ čestnost	☐ cílevědomost
☐ tolerance	☐ bohatství	☐ úspěch	☐ moudrost
☐ svoboda	☐ víra	☐ přátelství	☐ moc
☐ lidská důstojnost	☐ zdraví	☐ štědrost	☐ pokora
☐ rodina	☐ disciplína		